

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. 30 krajc. na leto.

Štev. 7.

V Celovcu 15. julija 1875.

XXIV. tečaj.

Pridiga za X. pobinkoštno nedeljo.

(Prevzetija je pregrešna in škodljiva.)

„Kdor se povišuje, bo ponižan.“
Luk. 18, 14.

V o d.

„Vse, kar je na svetu, je poželenje mesá, in poželenje oči in napuh življenja, kar ni iz Očeta, ampak iz sveta,“ pravi sv. Janez (I. Jan. 2, 16.) Dokler pa je poželenje oči, ali želje po posvetnem blagu človeška slabost, mesena pohotnost in gnanje živinska spaka, je napuh in prevzetnost hudičeva pregreha, ker on, čeravno vsega zaničevanja vreden, se vendar sam naj bolj štima. Kako gerdo je pač obnašanje Farizejevo v današnjem sv. evangelju! Farizejec se glasno hvali svojih dobrih del in jih Bogu našteva, kakor bi Vsegavedoči ne vedel za nje! Njemu so še današnji prevzetni podobni, pa se jim bo tudi godilo, kakor Farizeju, od katerega ljubi Jezus pravi, da ni šel opravičen domu. Da vas te nesreče obvarujem, hočem vam danes pokazati, kako pregrešna in škodljiva da je prevzetija. Torej pravim:

1. Prevzetija je napčna in abotna sama na sebi;
2. Bogu zoperna in zategavoljo pregrešna; in
3. čez vse nevarna in pogubljiva. Pripravite se!

Razlaga.

1. Prevzetija je napčna in abotna sama na sebi. Vsak dober dar in vsako popolnoma darilo od zgorej pride, od Očeta svitlobe,“ pravi sv. Jakob 1, 17. — In sv. Pavl pristavlja: „Kaj imaš, o človek! kar nisi prejel? Ako si pa prejel, zakaj se hvališ, kakor da bi ne bil prejel?“ V teh besedah že vidite, da se obsoja

prevzetja, katera se s tem košati, kar ni njenega, kar le od Boga ima. Glej, ko bi ti kakemu beraču kaj dal, on pa bi se s tem hvalil, kakor da njemu sliši in kakor bi ti mu ničesar ne bil dal, gotovo bi mu zameril. Ravno tako po pravici nam Bog vso prevzetijo za hudo jemlje, dokler berači sebi pripisujemo, kar je le božjega, kar je božja dobrotljiva roka nad nami dobrega storila. Zatoraj pravi sv. apostelj: „Bratje! kdor se hvali, naj se hvali v Gospodu!“

Kako abotna je vendar prevzetija! Kako nas vse živo opominja in tako rekoč sili, naj bi se poniževali. Kolika je naša telesna slabost in ničemurnost; kolika naša dušna slepota in pomankljivost! Vsak spoznati mora, da ni nič hvalevrednega nad nami, pač pa dosti sramotnega, dosti greha; kar je dobrega nad nami, je zgolj od božje dobrote, kar pa hudega, je od nas. Tako je tedaj celo naše življenje glasna pridiga, ki nas opominja ponižnosti, zaničevanja samega sebe. In vkljub vsemu temu še vendar prevzetovati in glavo visoko nositi — oj kaka prederznost! kaka neumščina! Tako se tedaj oholost prevzetije že sama v sebi razodeva po besedah (Mod. 5, 8): „Kaj nam je prevzetnost pomagala ali bahanje z blagom, kaj nam je prineslo? Vse to je prešlo, kakor senca.“

2. B o g u z o p e r n a. Zavoljo tega se bere: „Bog prevzetnim zoper stoji.“ Priče tega so nam napuhnjeni angeli, kateri so se v svojem prederznem sercu Bogu vstavljali in pri priči treščeni bili v naj globokeji pekel. Le samo v mislih so bili prevzetni, seveda niso bili kos, zoper Boga izpeljati, kar so si mislili, in vendar jih je pravični Bog od sebe pahnil v peklenski brezden. Spoznajte iz tega djanja božjega, kako mora prevzetnost pred Bogom ostudna, kako grešna biti, ker Bog še za en trenutek ni terpel napuhuežev poleg sebe.

Od kralja Davida se bere, da je enkrat vso množico svojega ljudstva preštel, pa iz prevzetnega serca, da bi videl in se hvalil, kako veliko in mogočno da je njegovo vladarstvo. Ali kaj se zgodi? Gospod Bog mu da v troje na zbiranje, ali sedem let lakote v deželi, ali da tri mesce beži pred sovražnikom ali pa da tri dni kuga v deželi razsaja. David kralj si je to zadnje izvolil, in (II. Kralj. 24, 15.) zares hudo je bil tepen za svojo ošabnost. Jasno se vidi iz tega, kako da je prevzetija Bogu zoperna, ker še svojemu služabniku Davidu ni prizanesel, ampak v strah ga vzel in ojstro tepel. (Lehko se tudi pove od Nabuhodonozorja Dan. 4.) To pa vam povem, ljubi moji! da se z nobeno drugo pregreho Bog toliko ne žali, kakor s prevzetnostjo; zato tudi ona med naglavnimi grehi na prvem mestu stoji in je vodnica ali korenina drugih, ker ona ne le veliko drugih grehov napravlja, ampak tudi pogubljenje nad človeka privleče.

3. Kako da je prevzetnost pogubivna se vidi že iz današnjega sv. evangelja, ker Farizej je šel brez odpuščenja iz tempelja dokler je pregrešni colnar usmiljenje našel. In res! kako bi

se prevzetnež zveličal, dokler se sam obropa vseh natornih pripomočkov zveličanja; on ne mara za podučjenja, posvarjenja, pokorščino in vero. Povej mu, kar koli hočeš, imej še toliko dober namen ž njim, da bi ga na zveličansko stezo ravnal, vse bo zastonj, kakor v veter govornjeno, on te ne posluša, še manj ti verjame ali pokorščino skaže, on si je sam naj modrejši, le on vse zastopi, vse naj bolj na tenko vé, kakor da bi bil vso modrost na žlici popil. Kako takega človeka podučiti, kako ga zmodriti? kakor slepec v svoje pogubljenje dirja in še ne mara za to, po besedah sv. pisma: „Marsikteremu se nja pot prav zdi, ali njegov konec je poguba.“ Preg. 14, 12.

Pa tudi ob čeznatorne pripomočke zveličanja se napuhnež pripravi. Bog mu vso gnado odtegne in ga njegovi slabosti in slepoti prepusti. Brez božje gnade, brez božje pomoči pa kako bi se izkopal iz svojega pregrešnega stana, kako se poboljšal, kako se zveličal?

Spoznajte iz tega, ljubi moji! da je prevzetnost naj nevarnejša skala, na kateri se ladija našega zveličanja razbije. Ako so že angeli, v nebesih stanujoči, zavoljo napuha iz njih verženi bili, koliko manj bi mi v nebesa prišli, kateri smo še le pozemeljski prebivalci, ako bi napuhu služili. Kakor je ponižnost naj bližnja steza v nebesa, tako je prevzetnost široka cesta v pekel; zakaj: „kdor se ponižuje, bo povišan; kdor se pa povišuje bo ponižan.“

Sklep.

Ako vse to pomislimo, kako sama na sebi napčna in abotna je prevzetija, kako pa tudi gnjusobna in grešna pred pravičnim Bogom, koliko škode ona napuhnežu prinaša, da mu namreč zveličansko delo ovira in v nebesa brani — kdo bi se na vso moč take pošasti ne varoval in se vojskoval zoper njo? Ja to hočemo storiti; proč z vsem, kar človeka napihuje, proč z visokoletečimi mislimi, zakaj kdor visoko leta, nizko obsedi; proč z vsako baharijo, proč z lastnim štimanjem! Bodimo temveč ponižni, bolj ko mogoče. Bolj ko se ponižujemo, več gnad bomo prejekali, se čedalje više povzdigovali proti nebesom, kjer prevzetnosti več ne bo, ampak ljubeznjiva ponižnost bo naj lepšo krono za plačilo prejela. Amen.

Pridiga za XI. pobinkoštno nedeljo.

(Od greha obrekovanja.)

„Razvezala se mu je vez njegovega jezika in je prav govoril.“

Mark. 7, 35.

V v o d.

Med vsemi grehi, ki se z jezikom storijo, ni nobeden tako škodljiv in pogubljev, kakor obrekovanje. Ne rečem sicer, da je ona naj hujši greh, kateri iz naših ust pride, zakaj hujši še je kriva prisega, preklinjanje božje. Ali to je res, da obrekovanje človeštvu naj več nesreče prinaša obrekovanim, pa še več obrekovavcem. In nevarščina v ta greh pasti je za tem večja, ker se tako lahko doprinaša, da se skoraj ne ve, kdaj in kako? težko, težko pa se odpusti, zato ker se večji delj pogreša, kar je za odvezo tega greha potrebno.

Da toraj svoj jezik prav rabite in govorite po božji volji, da se greha obrekovanja varujete, hočem vam razkladati:

1. da obrekovanje zemljo z grešniki in
2. pekel s pogubljenimi polni. Pripravite se!

I. d e l.

Kar sv. Jakob od jezika sploh piše, da je zapopadek vse krivice, to se mora posebno od obrekovanja terditi. Ta greh se tavžentero po svetu godi in ga s krivicami polni. Čujte, kar sv. učniki od tega pravijo. „Malo jih je, kateri bi se tej pregrehi za vsem odpovedali in drugoč malo, kateri tako brez madeža živijo, da drugih ne grajajo,“ pravi sv. Pavlin. „Ta greh je človeškemu rodu posebno lasten“ sv. Gregor. „Tako so ljudje k obrekovanju nagnjeni, da se taki, ki se drugih grehov varujejo, v obrekovanje, kakor v zadnjo zanjko, od hudega jim nastavljen, vjamejo“ sv. Hieronim. In sv. Frančišek Salezi piše: „Kdor bi obrekovanje od tega sveta odvzel, veči del krivice bi odpravil.“

Da je temu res tako in da se svetniki niso zmotili, ki od obrekovanja tako oostro sodijo, poglejmo si razne sorte obrekovanja, ktere se naj bolj navadno nahajajo med ljudmi. Vsako krivično jemanje ali poškodovanje poštenja našega bližnjega je obrekovanje, in tega je toliko, kakor peska ob morskem bregu.

a) Že to je obrekovanje, če se kdo nad pregreški bližnjega raduje in ga zavoljo tega zasramuje. Zakaj s tem se bližnji na smeh postavlja in na svoji časti škodo terpi. Nihče nima pravice, bližnjega soditi in nad njegovim zadržanjem jezika brusiti za kratek čas. Kar ti nočeš, da se naj tebi ne zgodi, tudi ti drugim nikar ne stori. In vendar! Kaj je tako razširjeno med nami, kakor to, da si s slabostmi drugih dolg čas kratimo? Če se že o čem drugim meniti ne vejo, mora pa bližnji na versto in ga stojé ali gredé obirajo, da ni zdrave pičice več na njem.

b) Ako je pa že zlo napačno, znane pogreške našega bližnjega brez usmiljenja še bolj raznašati, koliko bolj še le, njegove še skrivne grehe brez potrebe razodevati! Pa mi pravite: Saj si je sam kriv, zakaj pa je tako slab in malopriden? Na to vam rečem: Ako iz dobrega namena to delate, n. pr. da bližnjega poboljšate, ali druge svarite in jih škode vbranite nimate greha, pač pa dobro delo. Ako pa iz hudobnega serca ga ogovarjate da bi ga černili, ob čast in zaupanje pri drugih spravili, ostane vam greh. Tudi nikar ne pravite, da ste tistemu, ki vas je slišal, terdo naročili, naj da molči in nikomur ne pravi. Abotno izgovarjanje: Že s tem si grešil, da si bližnjega le pri enem samem onečastil; kaj ti pomaga prepoved, da ga naj ne raznaša? Pa bo tudi zastonj. Zakaj eden drugemu, drugi tretjemu ravno tako skrivši pové, kakor si ti prvemu in kmalo bo cela okolica zvedla, kar si se ti nad bližnjim ustil.

c) Pa še tudi ta sorta našemu obrekovavskemu jeziku ne zadosti. Ne le znane in neznane slabosti bližnjega ogovarjati, temuč tudi izmišljevati si od njega in ga čisto po nedolžnem gerditi, je žalibog! vsakdajna navada. Njegove lepe lastnosti zmanjševati, kar je pa slabega nad njim, poviševati, kar je negotovega, za gotovo raznašati, iz tega ši marsikteri še vesti ne dela. Nekteri se čudi, da se od njega tako in tako govori, kar mu še na misel ni prišlo, in v serce ga zaboli, da ljudje tako krivično od njega sodijo. Kar je pa najhujšega, da se vse to le za herbtom godi, da se obrekovani še zagovarjati ali opravičiti ne more. Tako ga z jezikom pobijajo, mu življenje grenijo, da si ubogi človek rajši smert želji in hudobnih jezikov rešen biti.

II. del.

a) Neverjetno se vam bo zdelo, če rečem, da obrekovanje pekel s pogubljenimi natlača. Znali bi mi vgovarjati, da se obrekovavec ja lahko še zgriva, svoj greh popravi in se na zadnje zveliča. Res je temu tako, ako bi se le v djanji zgodilo! Ali ravpo to je, kar njegovo zveličanje v nevarnost postavlja; ker se taki večidel ne spevejo in še manj svoj greh in storjeno pohujšanje popravijo. Navadno le za odpustljiv greh imajo, kar vendar bližnjemu tako

globoko v serce reže, da že sv. pismo pravi (Pridig. 7, 8): „Opravljjanje omami modrega in mu podere moč serca.“

Ker smo obrekovanju tako vdani, zato se nam tako malo zdi; in vendar sveto pismo na več krajih ga za smertni greh zaznamnja. Že sv. Pavl piše, da obrekovavci ne bojo božjega kraljestva posedli! Tedaj obrekovanje ob nebeško kraljestvo pripravi, tedaj v pekel pahne, ako se ga zgrivano ne spovemo, pa tudi poboljšamo in vsake škode ne poravnamo. Ravno tako cerkveni očetje učijo. Sv. Avguštin imenuje obrekovanje „velik greh, kateri bo ojestro tepen jezik; hujše rane vseka, ko meč, kateri le truplo rani, med tem ko jezik dušo vmori.“ Sv. Bernard pa naravnost pravi, „da je obrekovanje velika pregreha, velika krivica.“

b) Pa tudi naša lastna pamet nas tega uči, naj le pogledamo, od kod obrekovanje pride in kaj seboj pripelje.

K obrekovanju pred vsem drugim napuh nagiblje, in nevoščljivo in sovražno serce. tedaj je obrekovanje že rojeno iz velikih pregreh. Kakošno sadjo pa še le za seboj privleče! „Iz obrekovanja — pravi sv. Krizostom — pride sovraštvo, prepir, razpertija, natočevanje, po njem se bližnjemu poštenje jemlje, katero je več vredno, ko zlato in srebro.“ In to ne bi bilo velik greh, pogubljenja vreden?

Naj se pa tudi obrekovavec svojega greha spove, s tem še ni varen pred peklom. Zakaj mora tudi preklicati, mora poravnati, kar je hudega napravil in to je ravno, kar človeka tako težko stane in se tako redko zgodi. Zakaj, to storiti, bi moral obrekovavec se za lažnika spoznati in za takega se na znanje dati, svoje lastno poštenje dati, poštenje obrekovanega rešiti. Ali to je ravno spodtikljej, na katerem večidel obrekovavci padejo.

Neki mlad plemenitaš na Španskem je neko pošteno gospo v družbi družih obrekoval. Vest ga potem peče zavoljo tega djanja in sklene se ga spovedati. Pride k spovedniku in se na videz prav zgrivano spove. Ali spovednik mu reče, da mu ni pomagati, da bo večno pogubljen. Če ravno pobit vendar še z enim berlečim žarkom upanja se k drugemu spovedniku poda, kateri je zavoljo svoje pobožnosti in modrosti daleč okrog slovel. Tudi temu se kakor poprejšnjemu obtoži in tudi očitno pove, kar mu je bilo strahovitega prerokovano. Spovednik mu odverne, da je še pomoč za njega, naj le k vsem taistim gre, vpričo katerih je tako slabo čez gospo govoril, naj jim reče, da so vse njegove besede bile lažnjive in golo obrekovanje. Serdit plemenitaš pri tem naročilu poskoči, rekoč: „Kaj vam na misel pride, da bi jes kaj tako sramotnega storil?“ Če pa nočete, tako pa naj pri žuganji poprejšnjega spovednika ostane.

Sklep.

Glejte v tej žalostni prigodbi podobo skoraj vseh obrekovavcev, če ravno nočejo tega spoznati. Obrekuje se skoraj neprenehoma po

svetu in čast bližnjega se v blato tepta. Koliko se pa kaj čuje od preklicevanja? Zares toliko, kakor nič. Iz tega sami presodite, kako nevarno, kako pogubivno da je obrekovanje, ker vsa spoved nič ne velja, je še božji rop, ako nimaš volje, dano pohujšanje popraviti.

Kako vsa druga bo enkrat za obrekovavce pela ondi, kjer škripljejo z zobmi in tulijo od samih bolečin! Kakor zdaj s svojim jezikom druge gerdijo, tako rekoč z blatom omečljejo, tako se bojo enkrat sami preklinjali in s kervavimi solzami svojo lažnjivost ob-jokovali, po kateri so se večno pogubili.

Da se nam tako prežalostno godilo ne bo, o! deržimo svoj jezik v berzdah, da nam ne uide in nas v greb ne zaplete. Smo pa po nepremišljenem drugim čast in poštenje kratili, ne bodi nas sram škodljivo besedo preklicati, ali vsaj vpričo taistih, ki so naše ogovarjanje čuli, drugoč kaj lepega, kaj hvalevrednega čez bližnjega povejmo! Tako mu bomo vkradeno poštenje vernili, z Bogom in bližnjem v lepi slogi in miru živeli, pa tudi svojo dušo večne pogube rešili. Amen.

Pridiga za XII. pobinkošno nedeljo.

(Jezus usmiljeni Samaritan.)

„Pristopil je in mu obezal rane, in je vlil v nje olja in vina, in ga posadil na svoje fivince, ter ga je peljal v gostivnico, in ga oskerbel.“

Luk. 10, 34.

V v o d.

Komu se milo ne stori okoli serca, ko sliši danešnjo evangeljsko prigodbo? Kako je usmiljeni Samaritan temu, ki je med razbojnike padel in pol mertev tik ceste ležal, priskočil in lepo za njega skerbel, da se ozdravi. In to je on storil nad Judom, ko so vendar Judje sovražniki bili Samaritarjev. — Toda, ljubi moji! ta prigodba ima še drugi, skrivnostni pomen. Letá, ki je med roparje prišel in od njih slečen in ves razranjen poleg pota obležal, to smo mi sami, grehi pa so tisti razbojniki, ki so nas obropali gnade božje in nam tako globoke rane vsekali, da smo že ležali na večno smert. — Tukaj pa pride usmiljeni Jezus, pravi Samaritan, stopi na našo revno zemljo, in bolnika v skerb prevzame, mu vlije olja svoje gnade in vina svoje presv. kervi v njegove skeleče rane, ga v sv.

kerstu in drugih sv. zakramentih k Sebi posadi in ga spravi v gostivnico svoje cerkve, da se ozdravi na duši in zveliča.

Zatoraj vam hočem danes na kratko razkladati, kako v sedmih ssv. zakramentih Jezus, nebeški Samarijan, in namesto njega sv. cerkev za naše dušno zdravje in življenje skerbi. Prosim za posluš in poterpljenje!

Razlaga.

I. Človek se na svet rodi, popačen na duši in na telesu, otrok jeze, suženj hudičev. Ali tukaj ga mati katoliška cerkev sprejme na cerkvenem pragu, mu prvi in naj potrebnejši zakrament podeli, zakrament sv. kersta. Po taistem se njegova duša prerodi in postane človek nova stvar, očiščen poerbanega greha, [brat Kristusov, dedič kraljestva božjega. Verh tega se mu pa tudi zveličanske vrata katoliške cerkve odprejo, zlati ključ se mu v roke da do vseh cerkvenih zakladov, do vseh drugih sv. zakramentov, da se zamore čedalje bolj posvečevati in večnega življenja vrednega storiti. Srečen človek, kdor kerstno nedolžnost nepokvarjeno ohrani, in sv. oblube pri sv. kerstu storjene derži. Gorje pa tudi nezvestemu, kdor gnado sv. kerstu storjene derži. Gorje pa tudi nezvestemu, kdor gnado sv. Duha nemarno zaverže, Njegov sv. tempelj s sramotnim, pregrešnim obnašanjem oskrunja! Boljši bi bilo za njega, da ne bi bil po vodi in sv. Duhu preroben, ali pa da bi celo rojen ne bil. Sveti kerst ga bo obsodil.

II. Toda človek, od žene rojen, je slab in ako ravno v sv. kerstu preroben, še le mora rasti in moč dobiti za sv. vojsko, katera ga čaka. K temu pa mu pripomaga sv. cerkev v zakramentu sv. birme, da bo poterjen, zvest vojskovavec Kristusov, napolnjen z gnado sv. Duha, z duhom modrosti in umnosti, svetovanja in moči, vednosti in pobožnosti, z darom strahu božjega, pripravljen, vse svoje dati rajši ko sv. vero in drage oblube od Boga mu dane, naj ga ravno zasramujejo, psujejo in za izveržek ljudi imajo. — Blagor kristjanu, kateri darove sv. Duha, v sv. birmi prejete, ohrani in sad roditi pusti, ako sv. veri zvest ostane do konca in svojo vero s spodobnim keršanskim življenjem spričuje! Ako pa te neprecenljive gnade v sebi vsahniti pusti, gorje mu, boljši bi mu bilo, da ne bi bil nikoli s sv. križmo zveličarju maziljen in z znamenjem sv. križa poterjen. Kar drugim v zveličanje bo, njemu le v pogubo služi. —

III. Kakor truplo živeža potrebuje, da ne oslabi in ne obnemaga, ravno tako tudi duša. Njena jed, še za angelje in nebeške duhove predraga in prežlahтна, je presv. Rešnje Telo, od Jezusa postavljeno v dušni živež in zastavo naše neumerjočnosti. — O čudež vseh čudežev! Sam večni Bog se z nami združi, nas svoje natore deležne stori, svojo presv. kri našej primeša, svoje meso z našim sklene, svojo dušo z naso dušo, da tako človeško natoro s svojo božjo posveti! Ni Mu bilo dosti, da se je za nas na križu daroval; še v

to malo podoba belega kruha se je ponižal, da bi tako vedno pri nas ostal. Oj kaka pomoč nam je v tem presvetem zakramentu dana zoper skušnjave in viharje tega življenja! Ako je Bog z nami, kdo bo zoper nas? Gorje pa tudi taistemu, kateri nepripravljen ali z nečistim srcem, v katerem še greh svoje gnjezdo ima, se božjemu altarju bliža! I. Kor. 11, 29: „Človek naj sam sebe skuša itd.“ Ali pa kateri celo ne pristopi k tej zveličanski mizi. Njegova duša čedalje bolj medli in hira, na zadnje pa vmerje.

IV. Kaj pa ti je storiti, ako si se na duši z grehom kervavo ranil? — Oj ne mudi se, pribežati k zakramentu sv. pokore, katerega je mili Jezus postavil, da se nam grešne rane zacelijo, da se nam grehi odpustijo, naj jih bo kakor listja na drevju in kakor trave na polji. Le samo zgrivati se jih in ponižno obtožiti s terdnim sklepom, zanaprej od greha jenjati in zbrisan nam bo. Oj kakošna dobrotta je to! Ja, ljubi moji! V spovednici se prav za prav razodeva neskončno usmiljenje božje in naj bi mi noč in dan na kolenih klečé Boga hvalili za to dobrotto, ne bi se Mu mogli vredno zahvaliti celo večnost. Zatoraj ne bodite nemarni proti spovedi; ako vas kak greh teži, pridite in rešite se ga! Zdaj vam je še mogoče, enkrat pa ne bo več. Kako bojo grešniki svoje slepoto objokovali, da se niso tako lahke priložnosti, sv. spovedi posluževali, da bi se bili očistili in poboljšali! Tako pa bodo vsi vmazani in ranjeni na duši tje stopili čez večnosti strahoviten prag in po pravici serditega sodnika našli.

V. Razne so težave človeka na tem svetu, da Bog se vsmili; pa mislim, da je ni večje kakor bolezen. Oj kako bolnik stoka, kako zdihuje, kako se željno ozira, da bi mu došla kaka pomoč. Že se je spovedal in s sv. Rešnjim Telesom nahranil; ali vendar nekaj mu še manjka in to mu da sv. poslednje olje, da se na potovanje v deželo smerti pokrepča. Oj kako ta zakrament vredno in z živo vero prejet, bolnika tolaži, kako ga hladi, da se še smerti več ne boji. Kako mu vse ostanke greha izbriše in ga popolnoma v stan božje gnade in ljubezni prestavi, in ga močnega dela, vse bolečine voljno prenašati! Zatoraj nikar ne mudite se, kedar zbolite, in nikar se ne branite, sveto poslednje olje prejeti! Povem vam, in to iz svoje lastne skušnje povem, da sem že dosti bolnikov vidil, kateri so po prejetem sv. olji veliko serčnejši postali in veselo bližnji smerti nasproti šli. Kakor se je drugim, tudi vam se zgodilo bo.

VI. Šesti sv. zakrament je mešnikovo posvečenje, da posvečeni služabniki božji in namestniki Kristusovi potrebno oblast in gnado prejmejo, sv. zakramente deliti, božjo besedo oznanovati, sv. mešo služiti in vse drugo opravljati, kar je treba k zveličanji vernih ovčic. Jes vam družega ne rečem, ne zavoljo nas, ampak zavoljo vas, da mešnike v časti imejte, ker v njih Kristusa častite. Imejte jih za delivce božjih gnad in bodite svesti, da vam nobeden kralj ali cesar toliko pomagati ne more ko mešnik. Glejte ko bote v smertni sili

ječali, in bo že vse odstopilo od vas, le mešnik vas more takrat pomiriti, vam grešno butaro odvzeti in vam pot pripravljati v veselo večnost.

VII. Sedmi zadnji zakrament je sv. zakon od Boga v paradizu postavljen, od Kristusa posvečen in k časti sv. zakramenta povišan. Zares kako častitljiva mora zakonska zveza biti, ktera je podoba Kristusovega včlovečenja in Njegove družbe s svojo nevesto, sveto cerkvijo. Zatoraj „svet naj bo zakon in zakonska postel neomadeževana!“ Naj le zakonski se vredno svojega stana obnašajo in Boga pred očmi imajo, da jim ne bo njih stan v spodtiklje, ampak v nasprotno pomoč v sedajnem pa tudi k večnem življenju!

Sklep.

To je tedaj pomen sedem sv. zakramentov. Oj bodimo hvaležni za nje, pa si jih tudi obračajmo in sprejemajmo k zveličanji naših duš. Kako žalostno bi pač bilo, ko bi pri teh sedmerih studencih naše duše vendar le vmazane in suhe ostale in ne bi rastle na vsem dobrem, na gnadi božji, na nebeškem zasluženju! Zatoraj naj bo pač terden sklep, vse sv. zakramente, ki smo jih že prejeli, in ki jih še hočemo prejemati, v svoj dušni prid in dobiček obračati, se vedno na nje skerbno pripravljati, da tako njih zveličanskega sadu deležni postanemo po Jezusu Kristusu Gospodu Našem. Amen.

Pridiga za veliko Gospojnico.

(Srečen, kdor se Marije spominja.)

„Marija si je najboljši del izvolila, kateri jej ne bo odvzet.“ Luk. 10, 42.

V v o d.

Čudno se nam mora zdeti, da, dokler človeški otroci nad smertjo svoje matere žalujejo, se mi danes po zapovedi katoliške cerkve veselimo, ko obhajamo smertni spomin svoje nebeške matere Marije. — Toda njena smert se ne sme prav za prav smert imenovati, temuč le sladka ločitev od tega sveta; in le da je bila tudi v tem svojem Sinu podobna, se je nezasluženi smerti podverгла; pa je bila kmalo po smerti s truplom vred v nebesa prenešena, kakor nam današnji preveseli praznik to na ves glas oznanuje.

Ker je tedaj še celo smert Marijina tako vesela bila — kako ne bi nam tudi njeno življenje in vnebovzetje? Naj vam toraj danes razkažem:

I. kako nam Marijin spomin vse naše bridkosti oslajša, pa tudi

II. naše veselje popolnoma stori. Sv. Marija prosi Boga za nas!

I. del.

„Veselimo se vsi v Gospodu, dokler obhajamo godovanje na čast Marije Device, nad ktere vnebovzetjem se radujejo angelji in Sina božjega hvalijo“ — tako se glasi začetek sv. meše, ki se bere na današnji praznik.

Pervič tedaj vsem žalostnim. Veselje oznanuje sv. cerkev in opominja kristjane, naj se ne preveč žalostijo, ker vsega bridkega bo prej ali slej konec, kakor si je Marija skusila. Menda ga ni človeka, ki bi bil kdaj toliko terpel in vendar kako malo je to proti veličastvu, ki jej je današnji den došlo! — Tako pa tudi vaše terpljenje se vse konča in tudi vas čaka vnebovzetje, kakor Marijo, da po prestanem pozemeljskem trudu pojdete v večno čast, v večni mir in pokoj.

Oj kako ta misel naše stiskano serce tolaži! Marija jo šla pred nami, mi, njeni sinovi in hčere, gremo za njo, ako jo zvesto nasledujemo v ponižnosti, čistosti, ljubezni božji; in kar nam naš sedajni stan naj bolj polajša je to, da, kar mi terpimo, je že davno pred nami Devica Marija in še veliko več in kakor je sama vse britkosti občutila, tako jih pa tudi z nami čuti in nam prenašati pomaga, tolažnica žalostnih.

Zatoraj bodi vesel, kristjan moj! ki te uboštvo tare in s solzami svoj kruh močiš, glej! Marija je bila še vbožnejša ko ti in bolj zapuščena; serce jej je kervavelo, ker svojemu Sinu ni mogla boljšega mesta najti, kjer bi se rodil, ko revni hlevček; in vendar je zdaj vsa srečna, vsa bogata in hoče tudi tebe k sebi povzdigniti, ako le vse voljno preterpiš, kakor ona.

Bodi vesel, kristjan moj! ako te preganjajo; saj je morala tudi Marija na Egiptovsko bežati in zdaj prebiva v večni domovini, prosi za vse po nedolžnem preganjane in tudi za te!

Bodi vesel, ako hudobni jeziki ti jemljejo dobro, pošteno imé; saj je tudi morala Marija svojega božjega Sina viditi med razbojniko in umorivce obsojenega; da so Ga ravno zapljuvali, s ternjem kronali, bil je vendar le kralj nebes in zemlje in zdaj kraljuje v večnem veličastvu. Tako boš tudi ti enkrat, da si le pred Bogom nedolžen in čist, svoje poštenje nazaj dobil in se boš svetil, ko solnce na nebu.

Bodi vesel, ako ti nemila smert tvoje ljube pobere! Glej! tud Marija je stala pod križem, na katerem je vmiraje visel njen pre-

dragi Sin, njena ljubezen in veselje njenega maternega serca. „Mati — jej kliče — glej tvoj sin!“ Potem svojo glavo nagne in vmerje. Ali kako vsega drugega Ga je zagledala današnji dan! Ko kralja večne časti, obdanega od veliko milijonov angelov, ki Mu strežejo in pazijo na vsak migljaj njegovih oči; zdaj jih ne loči več nobena smert, le veselje jih obdaja in večna radost. Tako pa tudi ti, kristijan! ne rečem ti, da vesel bodi, pa vsaj tolaži se, ako ti smert tvoje drage pobere, in se ti serce terga od same žalosti; Marija vidi tvoje serčne rane in milo prosi pri Bogu, da ti jih naj zaceli in tvojo žalost v veselje spremeni, da se enkrat v nebesih zopet vidite, kjer ne bo več nobene ločitve, nobene smerti.

Med vsem, kar nas tukaj grenkega zadeva, naj grenkejšo je greh. In vendar upam se reči, da se naj tudi grešniki danes veselijo, ker Marija je njih pribežališče. Kakor je ona svojega Sina darovala za grehe svetá, Ga še zdaj za tebe prosi, mati usmiljenja, da Njegova rešnja kri nad teboj zgubljena ne bo, da bi se ti zmo dril, popustil svoje grešne pota in se spreobernal k njenemu Sinu, ki ti svoje odpuščanje ponuja in ti je vir in studenec zveličanja. Zato moli sv. cerkev: „Pod tvojo pomoč pribežimo itd.“

II. d e l.

Naše življenje je ladiji podobno, v kateri se vozimo po nevarnem morji; Marija pa je taista zvezda, katera nam milo sveti, nas varuje večnega potopa, nas vodi na večno veseli, nebeški brod. V njeni luči bo še le prav naše serce veselo, zakaj ona nam kaže, da vse posvetno mine in da ni za nas drugega obstoječega veselja, kakor če po nebeškem hrepenimo in se stegujemo. Kaj nam tudi škodi, da si vse na tem svetu zgubimo, dokler svet preide z vsem svojim poželenjem in le eno nam ostane, kar je naj bolj in edino potrebnega, vesela večnost.

V luči te nebeške zvezde Marije naj bo ljuba ponižnost naše veselje, ker se Bog prevzetnim zoperstavlja in jih sramotno ponižuje, ponižnim pa svojo gnado daje. Ako se pa z Marijo vred ponižujemo, bomo tudi z njo veselo peli: „Poveljuje duša moja itd.“

V luči te nebeške zvezde Marije ljubili bomo sv. molitev, po kateri nam dohaja toliko gnad, ako namreč spoznamo, kako revni, kako vbogi da smo, kako potrebni božje pomoči; kako bogat in dobrotljiv pa Bog. Zares, kakor ljubi Jezus pravi: „Karkoli bote Očeta prosili v Mojem imeni, vam bo dal. Prosite in bote prejeli, da bo popolnoma vaše veselje.“

V luči te zvezde Marije se boš tudi veselil serčne čistosti, ki je otroci tega svetá ne poznajo in toraj tudi ne cenijo, pa je vendar naj lepši kinč, naj dražji biser, ki ga človek ima. Naj le imajo posvetneži svoje ostudne, nagnjusne veselice, Marija nam kaj lepšega, kaj boljšega kaže, čisto serce, s katerim bomo Boga gledali.

Oj, ljubi moji! Tukaj v tem poželjivem mesu nas nečista slad miče in vleče, ali kedar bi nam Bog kdaj dal, v nebesa priti, takrat bi še le sprevidili, kako neumne želje smo nekdaj imeli; studilo se nam bode nad vsem mesenim poželjenjem in ljuba čistost se nam bo še le v pravi lepoti svoji prikazala; prijatelji bomo večnega kralja in zemljo od daleč gledali.

Sklep.

Zares! ako se zvesto po zvezdi Mariji oziramo, začelo se bo nam še le svitati pred očmi, in bomo spoznali pravo veselje. Ne bo nam zabranjeno, pošteno po božji volji se veseliti, ker tudi Devica Marija bila je pri gostiji povabljen vpricho; le še bolj sladko bo že sedanje veselje, ker misel, da se po nedolžnem razveseljujemo, nam bo taisto poviševala. Le grešnega veselja — Bog ne daj! in ga nas vari! To je hudičevo veselje, ki že túkaj nima obstanka, enkrat pa se spreverže v večni jok in škripanje z zobmi.

Naj bo toraj preblazena Devica naša učiteljica, kako si naj tukaj pravega veselja iščemo, da ga tudi unkráj groba najdemo in z Marijo vred v nebesa vzeti večno vživljamo. Amen.

Pridiga za XIII. pobinkoštno nedeljo.

(Božja dobrota in naša nehvaležnost.)

„Ali jih ni bilo deset ozdravljenih? Kje pa je unih deset? Nobeden se ni znašel, da bi se vernil in Bogu hvalo dal, kakor ta ptujec.“ Luk. 11, 17.

Vvod.

Pač je moglo Jezusa boleti, da je le eden sam gobovih, ki jih je deset očistil, prišel nazaj in Mu hvalo vedel za dobroto, da ga je ozdravil. Vsi drugi so kmalo pozabili svojega Dobrotnika, ki jih je čudovitno rešil njihovih bolezni. Odpravičena bila je toraj tožba Jezusova: „Kaj jih ni bilo itd.“ Vidite pa iz tega, kako mora nehvaležnost sploh Bogu zoperna biti, Njegovo serce kervavo raniti, ako človek ne porajta dobrot, ki jih od Boga prejmlje in vživlja. Bodi Bogu potoženo, da ljudje večidel tako nemarno tje v en den živijo, se še zmenijo ne za vse, kár jim Bog v svoji ljubezni dobrega stori.

Temu nasproti sem si danes namenil, vam: 1. telesne, 2. duhovske dobrote božje pred oči postaviti, da bi se za nje bolj hvaležni skazovali, kakor gobovi danesnega sv. evangelja. Začnem v imenu Jezusovem!

Razlaga.

1. Pomisli najpred, da je Bog že dobro za te mislil, pred ko si še bil. Zakaj še tako dolgo, kakor Bog je, tedaj od vekomaj te je v svojih mislih imel, te je sklenil stvariti in zveličati. Božja preljubeznjiva skerb za tebe je toraj tako stara kakor Bog Sam brez konca in kraja, v svojem božjem sercu te je nosil še celo večnost, pred ko je svet bil in ti. Tudi je Bog že v svoji modrosti vse pripomočke k redi imel, ki si jih potreboval k življenju in k večnemu zveličanju. In kedar je odločeni čas prišel, te je stvaril, te postavil na svet, naj bi tukaj srečen bil in delal, da dosežes večni cilj in konec svoj. Oj kakošno dobroto že samo to v sebe zapopada! Saj nima človek drajšega na tem svetu ko življenje, in glej od Boga si ga prejel; On ti je vdihnil oživljajočega duha in dokler jih je toliko milijonov stvari, ktere brez pameti nimajo spoznanja svojega Stvarnika, — je tebe človeka stvaril, po svoji podobi, da ti luč nebeška, ljuba pamet sveti, da si obdarjen s toliko lepimi dušnimi zmožnostmi, da si tako rekoč krona celega stvarjenja. Glej še červ je svojega življenja vesel, mar ti ne boš pa tudi hvaležen za taisto? Oj kako mora ta misel te spodbujati, da Boga hvališ za toliki dar!

Zdaj pa še le na dalje premisli, kedar si bil prišel na svet, kako te je že čakalo vse, česar ti je potreba, jed in pijača in oblačilo in vse drugo, da ti lampica tvojega življenja vgasnila ni. Koliko nevarščin je božja roka odvernila od tebe, da nisi se zvernil v prezgodnji grob. Vsak grizljaj kruha, ki ga ješ, vsak požirk vode, ki ti tvoje žejo gasi in te hladi, je tako rekoč nova priča očetovske previdnosti božje, katere tako lepo za tebe skerbi. Glej nebo in zemlja in solnce in dež in vetrovi in vse tisučere živali in semena je Bog stvaril za te, da ti strežejo, te grejejo, nasitujejo, življenje ti ohranijo. Cela natora ti svoje darove v naročje nasiplje, da ne le za silo živiš, temuč se še tudi veseliš in si kaj dobrega vživljaš; in ako si svoje zdravje pokvariš, že nosi ravno taista zemlja, ktera te redi, tudi zdravila in pripomočke v sebi, da te ozdravi. Zares kakor kraljevi pesnik poje: „Ako ti, o Bog! svojo roko odpreš, napolniš vse, kar živi, z žegnomo ali blagrom.“

Kako se toraj spodobi in je tvoja sveta pa tudi sladka dolžnost, da si Bogu hvaležen, dokler vsak dober dar le od Njega pride, Očeta svitlobe? Kako gerda beseda, da, kedar ti tvoje njive in nogradi prav bogato dobička veržejo, ošabno rečeš: „To sem si letos pridelal,“ — kedar ti je pa spodletelo in se slaba letina kaže: „Kakor nam je Bog dal.“ Oboje pride od Boga, Njemu se imaš

zahvaliti za dobro, pod Njegovo naredbo se vkloniti za srednje in tudi za slabo telo.

Glejte, ljubi moji! Od vseh krajev so časniki letos donašali žalostne novice, kako so toča, povodenj in druge ujime po drugih deželah in krajih razsajale in ubogim ljudem njih prideljke pokončavale; nas pa je ljubi Bog varoval, vsega tega nam ohranil do te dobe rodovitne zemlje obilni sad. Da bi pa tudi spoznali to in vsaj z hvaležnim srcem povračevali večni dobroti!

Naj kak človek le pol tako nehvaležen bo proti nam, kakor smo mi proti Bogu, gotovo - pri priči bi mu odtegnili svojo roko, ga njegovi revščini prepustili. Bog pa, da smo si ravno tako nemarni za vse dobro, kar si od Njega prejemljemo, nam vendar še svoje darove deli, nas obsuja ž njimi nas nevredneže, dokler še živeti si ne zaslužimo.

2. Toda obrnimo se še k drugim, duhovnim dobrotam, ki jih nam je ljubeznjivi Bog že skazal in še vedno skazuje, in bomo drugoč videli, koliko hvale smo Bogu dolžni.

V to versto grejo najpred vse taiste prečudežne naprave, ki jih je delal k našemu zveličanju, da nam je svojega Edinega Sina dal za odrešenje celega sveta. Cerkveni učeniki terdijo, da bi se bil božji Sin včlovečil ravno tako za tebe samega, kakor se je za celi človeški rod. In koliko gnad ti dohaja iz Njegove rešnje smerti, da tvojo dušo oživljajo, redijo, napajajo za večno življenje!

Kaj naj še rečem od vsega premilostljivega vdihovanja in noter dajanja sv. Duha, da te od greha odvračuje, k vsemu dobremu in zveličanskemu pa te kliče, budi in priganja, ti pobožne misli in sv. želje vliva, te v vsem dobrem krepča in te na vse to napeljuje, kar ti pomaga, tvoj nebeški cilj in konec doseči. Oj to je gnada vseh gnad, to je morje neprecenljivih gnad! Pač gerdo bi bilo, da bi bil ti čisto neobčutljiv in terd za vse to, da bi tudi tebi veljalo, kakor se Bog pritožuje po preroku: „Vol pozna svojega Gospoda in osel jasli svojega gospodarja itd.“ Ljubi moji! Dvojno dobroto božjo vam še moram na serce položiti in vas k hvaležnosti za njo opominjati.

Pervič da nas Bog toliko vsmiljeno prenaša, nam naše grebe odpušča in na našo pokoro tako poterpežljivo čaka. Naj se kak človek proti nam tako zanikerno obnaša, kakor mi proti večnemu Bogu, nas žali, zaničuje, zasramuje; — meni se zdi, da kar vergli bi ga od sebe in kakor Cebedejeva sinova bi ogenj izpod neba klicali nad njega v maščevanje. In glejte, Bog z nami že tako dolgo poterpi; svojo šibo strahovavko nazaj derži, nam odpuščanje vedno ponuja, nas še milo prosi, da bi se k Njemu spreobrnili, da lahko tudi mi s prerokom porečemo: „Vsmiljenje Gospoda je, da še nismo pokončani.“ Kje pa je naša hvala za to? Kaj ne tudi nam velja pritožba Jezusova v današnjem sv. evangelju: „Jih ni bilo deset očiščenih? Kje pa je onih devet? Eden itd.“

Drugoč pa se imamo tudi zahvaliti za vse dušno in telesno terpljenje, ki ga nam usmiljeni Bog pošilja. Začuden me gledate, kako bi še naj hvaležni bili za hudo, ki nas zadeva in ven in ven obdaja; in vendar se upam terditi, da nadloge, v katerih zdihujemo, so naj boljša dobrota božja. Saj Bog kakor moder oče svojega otroka tepe, ki ga ljubi. Glejte tudi vročina, ki nad nami leži, da težko dihamo, nam je sila nadležna, pa vendar kako dobrodelna, da pod njo žito dozori in nam v tečen živež služi. Tako je tudi vse telesno ali pozemeljsko hudo, ki nas tare, le nov dokaz ljubezni božje, katera nas tukaj strahuje, da nas tamkaj zveliča. Oj poljubimo roko božjo, katera nas tepe v svoji milosti, da nas enkrat v svoji jezi ne bo. Dokler je vsaka prošnja več ali manj sebična, je hvaležnost, posebno za strahovanje božje, sad naj lepše ljubezni do Boga in nam bo neizmerno nebeških zaslužkov donesla.

Sklep.

Ljubi moji! Gotovo vsakteri izmed nas si je že skusil, kako nehvaležnost v serce boli, podobna kači, ki jo je nekdo zmerznjeno na potu našel pa jo k sebi vzel. Pa berš ko se je bila ogrela, smertno pikne svojega dobrotnika. Taka je še zdaj med nami. Starši se trudijo noč in den za svoje otroke, da jih spodredijo; ko pa že obnemagujejo, še jim lepo dedščino dajo, na zadnje pa gerdo, nehvaležno serce najdejo, ki jih pika pri vseh priložnostih, jih od hiše goni, jim zadnje dni bridko greni. Kaj se naj učimo iz tegz? Ne se zanašati na hvaležnost ljudi, ker svet navadno slabo plačuje, ampak storiti dobro, naj se nam povrača ali ne; saj čuje eno oko nad nami, katero vse naše dobrote šteje in zapisuje v bukve življenja. Za tem bolj pa mi bodimo hvaležni do naših dobrotnikov, živim kakor mertvim, še za take naj še serce hvaležno bije, ki jih ne poznamo dobrot, od njih nam storjenih; s tem si bomo Bogu prikupili pa tudi ljudem.

Posebno pa naj naše serce hvaležnosti prekipi do Boga, ki je toliko dober in neskončno Njegovo usmiljenje. Bodimo Njemu hvaležni za vse Njegove dobrote, telesne pa tudi duhovske, za jed in pijačo, za sladko spunje, za ljubo solnce in pohlevni dežej, za zdravje in življenje, pa tudi za milostne šibe, s kterimi nas tepe, za Njegovo gnado in ljubezen, da tako se božjih dobrot vsaj količkaj vredni delamo. Ja! „Hvala in slava, in modrost in zahvala, čast in krepost in moč bodi našemu Bogu od vekpmaj do vekomaj.“ Amen. (Apok. 7, 12.)

S v e t o l e t o .

VI. pridiga:

Od svetega leta.

(Konec.)

To glejte je vse, kar vam je storiti, in rešeni bote iz hudičeve sužnosti, iz peklenških ječ, oblečeni bote s posvečujočo gnado božjo, našli mir in pokoj svoje vesti in postali prosti otroci nebeškega Očeta. In kaj se vam mar vse to preveč in prehudo zdi? O ko bi vi starši videli, kako sovražnik enega vaših otrok zgrabi, da ga pelje seboj v sužnost, kaj imate tako dragega, da bi ne dali, in svojega otroka rešili? Otroci! vi vidite, kako da vaše starše huda bolezen zviija, da so na smertni postelji, kako bi jih radi smerti še rešili, in kaj let pri sebi ohranili. Vaši neumerjoči duši pa, ki jo satan, naj hujši sovražnik, v sužnosti ima, ki je v tolikošni nevarnosti, se nočete nič kaj veseli poprijeti pripomočkov, ki se vam za odrešenje ponujajo? Glejte jih pripravne čase! glejte jih dni zveličanja! glejte sv. leto! Pa, kaj mi pomaga, če sem oproščen, rešen iz sužnosti, ker je vse zapravljeno, hiša in blago, premoženje in bogastvo, kam se hočem reva djati? Kaj bom kot berač od hiše do hiše moral hoditi, in kruha prositi? O dragi moj! nikar naj te to preveč ne skerbi, glej! sv. leto je, ko bo na božje povelje vse zapravljenno blago nazaj dano, kar je spet druga velika dobrota in gnada, ki se o sv. letu ljudem ponuja.

2. Kdo bi ne jokal in kervavih solz ne točil, ki pomisli, kaj da je z grehom zapravlil, kaj da je zgubil, ko se je satanu v sužnost zapisal? Zapravlil si vse duhovne dela svoje duše, vse čeznatorne dari in pobožnosti, ki so ti bile podeljene pri sv. kerstu: posvečujočo gnado božjo in njegovo prijaznost; zapravljene, zgubljene so vse dobre dela, ki si jih v svojem življenju si pridobil. Odpri svoje oči in premisli vse, kar si od sedmega leta za svojo dušo dobrega storil. Kolikrat si šel k spovedi, k mizi sv. obhajila pristopil, pri sveti maši že bil, in si Bogu drage dari daroval, sv. roženkranc molil, druge molitve proti nebesom pošiljal, svoje vsakdanje dela Bogu v čast obračal, dobrih namenov storil, milošne, ki te je v Jezusovem imenu ubogajme prosil, revnemu podelil, se postil; vero, upanje in ljubezen molil, se v poterpežljivosti, ponižnosti, pohlevnosti vadil; si bil v križih in težavah v božjo voljo udan, božjemu usmiljenju si se izročeval, sam sebe zatajeval, svoje počutke

zatiral, vse svoje stopinje in pota, vse dela in dolžnosti, ki si jih le iz sv. namena in v gnadi božji spolnoval, kako lepo krono za nebesa si bil že sebi spletel, koliko plačila za srečno večnost si nabral? Ali glej ravno v tistem trenutku, ko si smertni greh storil, si vse prodal. Prodal svojo hišo in premoženje, svoje dnarje in bogastva, kar si imel; prodal si posvečujočo gnado in sv. nebesa; prodal nebeško veselje in vso pravico do večnega plačila in nebeške družnje: prodal svojo za nezapopadljivo ceno odkupljeno dušo. Res kupčije imenitne! Kajkoli si za svoje dragine, tako imenitne reči dobil? kakošno meno si storil?

Kakor Adam, da je malo jabelka vgriznil, je dal svoj prijetni raj; kot Ezav, da se je enkrat leče najedel, je dal pervinstvo; kot Lizimah, da je z enim kozarcem vode svojo žejo pogasil, je dal svoje kraljestvo; kot Jonata, da je malo divjega medu okusil, je zapadel svoje življenje. Kaj ne, kako brez vsega premislika in pameti so delali vsi ti, toda ravno tako, pa še neumniši delajo naši lahkomišljeni grešniki, ki se satanu v sužnost zapisujejo. Ti, pravi nečistniku: Stori mi ta greh, pojdi mi to noč tje, da mi storiš nesramni greh in mi daš svojo dušo, in jaz ti bom dal malo sladkih pen. Ti častilakomnež se mi boš tu in tu pri tej priložnosti pridušil, da boš s tim pokazal, da si nedolžen, in dal ti bom malo časnega dima, ki na veter pride, se naglo razkadi in zgine. Ti togotnež boš tukaj pri tej priložnosti, kar naj bolj znaš, preklinjal, in s tim sovražstvo napravil, in jaz ti bom obložil tvoje serce s težkim mlin-skim kamnom, da ga boš kamorkoli pojdeš, seboj vlačil, ki te bo tlačil, da te v pekel pritlači! In kdo bi mislil, da so neumneži take zamene grozno zadovoljni, se eden pred drugim poganjajo, kdo da bo s satanom svojo kupčijo pred storil, in jo v djanju spolnoval? Še drugi, ki se med pravične prištevajo, se s satanom radi kaj pečajo, ter eden pravi: Rad se odpovem nebesom in veselju za dva meseca, da bom le enkrat med pridigo zadremal. Deset let naj po smerti nikar božjega obličja in njegove ljubezni ne uživam, da bom le enkrat tega in tega prav hudo za norca imel, in se mu debelo nalagal. Dvajset let sem rad v vicah, da bom še tega in tega v sramoto pripravil. Za vse to nočem od tebe satan nobenega plačila: zastonj ti bom storil. Kdo bi pri takih neumnih kupčijah, pri toliki slepoti britko ne jokal? na glas ne vpil? Pa naka! ne bom jokal, ampak veselil se bom in na glas klical: Glejte, gnade polni časi so tu! Sveto leto se nam je oznanilo! S satanom storjena zaveza se lahko spet vniči, za kar sta se spogovorila, lahko se nazaj dobi. Vse nekdanje dobre dela, nekdanje nabrano zaslužnje, pobožnosti, darovi in gnade tvoje duše, Bog in vse njegovo kraljestvo se zna spet dobiti in spokorniku nazaj dati. In za koliko bomo vse to nazaj dobili?

Da bomo šli pred božjega namestnika, pred njega v svoji ponižnosti pokleknili, mu svoje serce odkrili, se vseh svojih grehov

čisto spovedali, sv. rešnje Telo vredno prejeli, se enkrat postili, kaj po svoji moči med uboge razdelili, za naše uboge, za misijonarje kaj dali, in nekatere bližnje cerkve nekterikrat pobožno obiskali, in kake pol ure v njej ostali, in molili da odverne nejeverstvo in krivoverstvo, da srečno vladajo sv. Oče in drugi vladarji itd. In ali je to mar veliko? Kdo ne bo veselega serca svojih posvetnih skerbi na stran položil, da se vdeleži, in nazaj dobi tolike nebeške zaklade. Naj bi komu jaz rekel: Glej jo njivo, travnik, hišo, ki si jo zapravil, prodal, ti je spet na ponudbo, lahko vse nazaj dobiš. O iz serca rad, pa kaj? ker ga ni dnarja nobenega! Saj ni treba, da bi ves denar moral dati, če imaš le en groš, lahko vse trojno odkupiš. Kaj mislite, kako naglo, kako vesel bi človek v hišo skočil in namenjeni groš dal? Toda ne časne hiše, ne posvetnega bogastva, ampak večne nebeške dari, dušne zaklade si zdaj tako lahko kupimo, ali zapravljenе lahko nazaj dobivljamo. In če tega naglo z veseljem ne storimo, o tako gotovo sreče ne poznamo, ki nas čaka, in se nam ponuja.

Pa mi kdo poreče: Saj ja pri vsaki spovedi odpuščanje grehov in večnih kazen zadobimo, ter vse dušne gnade in dobrote, da sem dediči nebeškega kraljestva. To je sicer res, da so grehi nam pri vsaki dobro storjeni spovedi odpuščeni, vendar je pri spovedi v sv. letu nam niso le samo dolgovi t. j. grehi in večne kazni, ampak tudi časne zbrisane, tako da človek po taki dobro storjeni spovedi, ko bi kdo umerl, kot od sv. kersta naravnost v sv. nebesa pride in treba bi mu ne bilo, v vicah se očiščevati, kar je spet tretja velika dobrota in gnada sv. leta.

3. Včasih so bili sužnji iz svoje sužnosti spuščeni, pa z verigami na rokah so tako dolgo okoli hodili, da so nabrali denarja, kolikor ga je sovražnik tirjal, da so se odkupili; ali kakemu drugemu je bilo pohišstvo in njegova zemlja nazaj dana, vendar le proti temu, da je vsako leto kaj desetine ali drugega davka plačeval, tako dolgo, da je vse plačal. Ravno tako se godi v zakramentu sv. pokore. Grešnik se sicer pri spovedi iz ječe reši, iz sužnosti spusti, grehi se mu odpustijo, ali kazni časne mu niso odpuščene, plačevati, zbrisovati jih mora, dokler se ne očisti; dušne bogastva mu bodo podeljene, z Bogom se spravi, v njegovo prijaznost spet stopi; ali njegovim odpuščenim grehom primerjena pokora se mu naloži, ali če si sam kaj naloži, ali s tistimi britkostmi in nadlogami zbrisuje, ki mu jih Bog pošilja, če ne tukaj, mora tam v vicah plačevati do zadnjega vinarja, sicer ni odpuščanja in rešenja.

In kaj mislite, je pač takih zasluženih časnih kazen kaj malo? O naj pomisli vsak svoje zasluženje od svojega sedmega leta, ali do tistega časa, ko je jel greh spoznavati do te minute, ko tukaj poslušaj božjo besedo, kaj vidiš in spoznaš? Koliko grehov se je storilo z ušesmi, očmi, jezikom, rokami, s svojim telesom, v mislih, z željami. Koliko se jih je doprineslo iz hudobne volje, nalašč, da

je greh storjen bil, koliko iz lahkomišljenosti, koliko iz slabosti in pozabljivosti, koliko v djanju, koliko z zamudo dobrega, koliko na tihem in skrivnem, koliko v drušnjah in tovaršijah. Koliko ima slehern lastnih, koliko s tim, da se dolžnosti in svoje opravila opusté; koliko je storjenih smertnih, koliko odpustljivih grehov! Oh koliko je pa še tistih, na ktere se je pozabilo, in za nje pokoriti se v nemar pustilo. Koliko časa bi se moral tam na unem svetu za tolikošno število grehov pokoriti? Kako dolgo bi moral plačevati, da bi ves ta dolg plačal? Morebiti sto tavžent let? Morebiti bi moral do sodnega dne v vicah jokati, terpeti, odrešenja čakati? Kako dolgo da bi tam v vicah moral zavoljo svojih brezštevlnih grehov terpeti, ti naravnost in natanko ne morem povedati; to pa ti lahko povem, da ravno tako dolgo, dokler ne bo zadnji vinar plačan. In dozday, ali si te svoje velike dolgove že kaj poplačal? Premisli in prerajtaj malo svoje dobre dela: Poste, molitve, milošne in druge spokorivne dela, ali jih boš kaj prida nabranih imel? In kar jih je storjenih, kako poverhno in pomanjkljivo, kako dremotno in raztreseno, kako merzlo in ledeno se je vse godilo, kako malo dobrega namena je vmes bilo, tako da smem reči, da si svoje kazni z vsem tem bolj poviševal in novih nabiral, kot pa zmanjševal in jih zbrisoval. Oh dragi moj! kam se boš djal? kaj boš počel? kako ti bo pri sercu, ko boš s tako težko butaro pred neskončno pravičnost božjo stopil.

Pa potolaži se, glej, danes se ti oznanuje tako svet in zveličaven čas, da si v stanu, vse svoje zaslužene kazni poplačati, ko bi tvojih grehov tudi bilo kakor listja in trave, in tvojih kazen kot kaplic v morju in vseh vodah, vse zamoreš v nekterih urah tako zbrisati, da kar vinarja ne boš več božji pravici dolžen, da le to malo opraviš, kar ti sv. Oče priporočé. Kako so se morali nekday verni za take dobrote in gnade ostro pokoriti! Kako je moral mnogi več let jokati, in britke solze točiti! Spovednik in spokornik sta po več let skupaj molila, čula, premišljevala, se postila, zatajevala in se tako mnogo pokorila, predenj sta grešnikove kazni zbrisala. Zvesti Jezusovi prijatli in drugi mučenci so take nebeške dobrote in gnade drago kupovali, so dali svojo kerv in življenje, svoje bogastvo in premoženje in glej tebi se dajejo, ponujajo zastonj. Rimski cesar Tiberi je ukazal imenitnega vojvoda, slovečega Agripa v težko železje zakovati in v temno ječo zapreti. V toliko revnem stanu se je Agripu kaj hudo godilo, in je le pričakoval, kdaj da se bojo ječne vrata odperle, rabeljni čez njega planili, in ga k smerti vlekli. V nekterih mesecih je Tiberi umorjen, in Kaj Kaligula, velik Agripov prijatelj, je bil zvoljen za cesarja; revni jetnik pa od tega ničesar ni vedel. Res se mu kmalo ječne vrata odpró, toda ne za smert, ampak za odrešenje. Bil je rešen iz ječe, težke ketine mu odvzete, vse lepo premoženje mu dano nazaj, in novi cesar mu je v znamenje, kako da ga spoštuje in rad ima, ravno tako težke ketine iz čistega zlata v dar poslal, kakor

so bile une težke, v katerih je bil popred v ječi zakovan in strahoma smerti pričakoval. Povejte, ali niso bile te dobrote za Agripa velike in vesele? Iz ječe rešen, iz tolikošne smertne nevarnosti odtet, s toliko drago ketino obdarovan, je mar to kaj majhnega? Ali grešnik! tavnokrat in milijonkrat večje so tvoje gnade, ki ti jih cesar vseh cesarjev, Oče nebeški, tam ponuja, da bi se jih poslužil. Rešil bi te rad iz ječe peklenškega brezdna, razdjal tvoje težke ketine, v katerih te satan, tvoje duše zakleti sovražnik, zakovanega ima, te otel iz tolikošne nevarnosti večne smerti, in te obdaroval s ketino čistega zlata, s posvečujočo gnado božjo v znamenje, da te je sprejel za svojega otroka in velikega prijatla, da so ti nebeške vrata odperle, in če v tem stanu zdaj umerješ, si kar nebeškega plačila in veselja deležen. Naj bi kdo pred vrata vernih duš v vicah stopil, in jim dobrote oznanil, kakor jih oznanujejo in ponujajo nam, bi mar tudi le s tako majhnimi rečmi jih plačevale? Bi med njimi tako malo veselja s sv. letom bilo, kot ga je med nami? Ko bi vse kazni celega sveta, od katerih si kaj slišal, ali sam od njih veš, katerih le zmisliti moreš, in njih vse eni sami duši naložil, kako vesela bi jih prevzela, da bi se le teh neprecenjenih guad vdeležila. Ali kar vernim dušam v vicah po nobeni ceni pripuščeno ni, tebi je za te in za nje v ponudbo, da sebi in njim pomagaš.

Sklep.

Predej danes svoje govorjenje sklenem, dragi moji! kaj nam je storiti? Kaj drugega, kot neskončno dobrotljivega Boga za tolikošne dobrote in gnade ponižno zahvaliti, z vso vneemo in gorečnostjo se jih vdeleževati, ter zakrament sv. pokore vredno prejemati! Naj ostanejo med tem sv. letom in za vselej slabe družnje na strani; proč od hiše grešne navade, bližne priložnosti, njim in Bogu se ne more služiti ob enem! Na stran s sovraštvom in jezo, s korenino naj se izruje oboje iz serca! Proč s krivičnim blagom in vso goljufijo, ona nebeški gnadi le brani, da blizo ne more. Naj ostane pijančevanje in žganje na strani. Naj se dragi čas, dnevi zveličanja dobro obračajo; morebiti mnogi zmed nas ne bo nikoli več doživel tako zveličavnih dni. Naj se prosi in k Bogu zdihuje, da bi odvernil s svojo mogočno roko od nas tiste hude čase in namenjene šibe, ki se nam napovedujejo. Tebi pa, Oče nebeški! darujemo dans svoje zgrevane serca, ki bojo služile od zdaj le samo tebi! Amen.

VII. pridiga:

Hudoben, kdor se o sv. letu ne poboljša.

„Prosimo vas namesto Kristusa, spravite se z Bogom.“ II. Kor. 5, 20.

V v o d.

Pri velikih gospodih ni navada, da bi svoje podložne kake reči prosili, ampak, če česa potrebujejo, jim kar zapovejo, da naj jim to priskerbijo in pripravijo. Da so sv. Oče velik gospod, prvi cerkveni poglavar celega keršanstva, ne dvomi nobeden zmed nas; pa ne delajo po navadi deželnih poglavarjev; odperli so studence nebeških dobrot, in sveto leto po celem svetu razposlali, in serčno želijo, da bi se verni teh dobrot kaj prida vdeleževali; pa vendar ne zapovedujejo svojim podložnim, kaj da naj storijo, ampak po svojih poslancih, škofih in drugih duhovnih verne, kot sv. Pavl ponižno prosijo: „Prosimo vas namesti Kristusa, spravite se z Bogom.“ Iz tega že sami kolikor toliko lahko spoznate, kako da to mora kaj posebno imenitnega biti, da nas toliko visok gospod tako preserčno prosijo, da bi si imeli posebno prizadevati, ta zlati čas v zveličanje obračati; kdor toraj drage dni sv. leta lahkomišljeno preživi, mora biti sosebno hudobnega serca. Zatoraj pravim danes:

„Hudoben, kdor se o sv. letu ne poboljša.“

Zato dragi moji! če se še kaj kervi čistega keršanstva po naših žilah sprehaja, dajmo si danes roke, in obljubimo svojemu nebeškemu Očetu, da mu bomo z združeno močjo in s preobrnjenim, spokornim srcem služili. Ti pa o gnade polna, pomoč kristjanov, in vi vsi patroni tukajšne cerkve pristopite nam na pomoč, in skerbite za tiste, ki so vam izročeni! Le pripravite se!

Razlaga.

Če srenja skupaj derži, veliko se stori. Kjer je eden za vse, vsi za enega, da z združenimi močmi delajo, kaj in koliko se kmalo napravi; če pa le eden vmes pride, ki rad naganja, veliko popači in zasluži, da bi ga soseska iz svoje družnje pahnula, da bi tudi njenih dobrot več deležen ne mogel biti. Soseska je podoba duhovnega telesa, ktereга udje so posamezni prebivavci, ktere sv. Pavl lepo opominja: „Glejte da ne bo razpora v telesu, ampak naj ima ud za ud enako skerb; ker veste, da, če en ud kaj terpi, vsi udi terpijo; ali če je eden češčen, se vsi drugi zraven veselé.“ Da je

res temu taka, prepričate se ja sami lahko. Če se kdo le v mezinec ali kak drug perst, naj bo na nogi ali roci zbode, kako vsi drugi udje bolečino tudi občutijo. Glava se pripogne, oči gledajo in iščejo, kje da tern je, roka se pripravlja na pomoč priti, in tern izrovati, usta se kremžijo, jezik glas dajaje bolečino oznanuje, drugi udje se kerčijo, da bi ložej bolečino prenašali. In vendar je le majhen udek, ki je ranjen, kaj bi bilo, ko bi celo telo toliko terpelo? Da se pa celo telo ne oskruni, in ne umerje, mora se pa semtertje posamezen ud odpraviti, če je tudi še tako potreben, da se le drugi pri življenju še ohranijo. Kako z veseljem bojo vsi udje pristopili, eden drugemu radi pomagali, voljno mnogo terpeli, da le smert do njih oblasti še ne bo dobila. In mi vsi kristjani, kar nas je na okroglem svetu, kaj smo drugega kot posamezni udje enega telesa, kterega glava je Jezus Kristus? Kar se je nebeskih dobrot zdaj oznanilo, niso le za nektere ude, za nektere mesta ali dežele, ampak za vse verne obojnega spola, v kterih krajih sveta koli naj stanujejo. Kako hudobno in nehvaležno bi delal tedaj tisti ud, ki bi zdaj ne hotel zdravja iskati, ne se nebeskih gnad poslužiti, in s svojim Bogom se ne spraviti!

Spomnite se tistega slepca, od kterega sv. Lukež pripoveduje, da je poleg pota sedel, in vbogajme prosil. Čutil je, da gre velika množica ljudi memo njega, ter je vprašal, kaj da to pomenja? Komaj je zvedel, da gre Jezus iz Nazareta memo, kar začne na glas vpiti in ga prositi: Jezus! Sin Davidov! usmili se me! O vi vsi, kterih oči so bile dozdej z mrežami pregrešnih navad preprežene, in ušesa z mehomo hudobij in pregeh zamašene, da niste vidili svoje velike nevarnosti in niste slišati hoteli ne od poboljšanja, ne od pokore, ozrite se včasih zdaj k spovednicam, kako lepo število jih vidite, ki željno pričakujejo, da bi svojih grehov se znebili, in očistili svoje serce. Koliko jih vidite, da med potjo molijo, pojó in se po cerkvah pametno zaderžé. Ako bi radi vedeli, kaj da to pomenja, vedite, da Jezus iz Nazareta memo gre, ter grešnikom, kakor ste vi, milosti in odpuščanje ponuja. Poslušajte: Vidni poglavar njegove cerkve bi vse verne rad z razžaljenim Bogom spravili. Oh, kaj ne bote vstali in z zgrevanim srcem, s solznimi očmi klicali: Jezus, Sin Davidov! usmili se nas!

Ko bi se bil slepi revež zaverniti in ostrašiti dal, ker mu je vsa množica žugala, in celo Jezusovi učenci mu ukazovali, da naj molči, in nikar tako ne vpíje, ne bilo bi mu zameriti, ker je bil vendar le na telesnih očeh bolen; da se pa ti drugih ljudi bojiš in sramuješ, ki si na duši oslepil, in že toliko časa nič ne vidiš, to je hudo, in kervavih solz vredno. Glej spovednice so skoraj zmiraj odperte, Jezusovi namestniki, kader si poželiš, skoraj pripravljene, zgledov pobožnih duš ti tudi ne manjka, ki ti živo kažejo, kaj da stori tudi ti. Kaj boš božje usmiljenje zmiraj le odbijal? Le zapeljive nauke posvetnjakov poslušal, in po njih se ravnal? Vsi tvoji

drugi udje zvesto delajo in za dušno zdravje skerbijo, kaj ti sam boš suha veja širokega drevesa občestva svetnikov? Že sicer je hudobno in nehvaležno od tebe, da tako nemarno in lahkomišljeno živiš; tolikanj nespametnejši pa delaš zdaj, ker se te sorte studenci odpirajo le poredkoma, in ker viharji hudobije in pregrehe tako hudo in s tolikošno močjo malo kdaj butajo v mater katoliško cerkev, kot ravno zdaj. Tega se sicer bati ni treba, da bi ona kdaj padla, ker stoji na skali, in bo stala do konca sveta; ali slehernega katoličana mora serce vendar boleti, ko vidi, koliko da jih je zapeljanih, in v morje pregrehe zagnanih, za katerimi nasleduje večno pogubljenje. Ne veste, kako da sv. Oče papež zavoljo tolikošne samopašnosti, ki se je po vesoljnem svetu razlila, milo jokajo v listu, ki so ga vsem nadškofom in škofom po keršanstvu razposlali, in sv. leto v njem oznanili. Znano nam je, pravijo, kako da hudobneži in božji sovražniki dobre misli in nauke pačijo, mnoge zvijače po hudodeljsko kujejo, da bi pravične in brunne duše zapeljevali, pobožno zaderžanje kazili, sv. vero, ko bi jim mogoče bilo, povsodi spodrinili in zaterli, vezi vesoljne družbe poderli in raztergali, ter jih v korenini zadušili. Odtod tolikanj divjačnosti, da bi človek ložej jokal, kot gledal, kako da morejo ljudje tako oslepljeni biti, da se zoper vse postave vzdigujejo, naj lepše čednosti zasramujejo, naj bolj preklicanim pregreham strežejo, in jih celo še zagovarjajo. Kar kdo dobi, vse mu je dobro, da se le več smertnega strupa zapeljivosti, sosebno med mladino razlije, božje in človeške naprave zaničujejo, da le ljudje od resnice, pravice in vere nesrečno odpadajo, hudobnim in neoberzdanim poželjivostim strežejo, in vse hudodeljstva namišljujejo.

Komu bi tako bridke solze nič k sercu ne šle? Kdo bi si k sercu ne jemal, kar mu svetujejo dalej? Pri toliki vesoljni nevarnosti lahko vsak razvidi, da nam je vse upanje le v Boga staviti, in goreče molitve k njemu pošiljati, da bi bogastva svojega usmiljenja nad vse narode milostljivo razlil, in vse serca z lučjo svoje nebeške milosti razsvetil, da bi zmotene in zapeljane na pot pravice dobrotao zavernil, in puntarske namene sovražnikov spreobernal, da bi vse z ljubeznijo in strahom svojega sv. imena navdihnil, in dodelil duha, vedno le to misliti in storiti, kar je prav, kar je res, kar je čisto, kar je pravično in sveto. In ker je Gospod pohleven, dobrotljiv in usmiljen, in radodaren do vseh, ki ga kličejo, ker gleda na molitev ponižnega, in svojo vsegamogočnost zlasti s prizanašnjem in pomilovanjem razodeva, pristopimo polni zaupanja k sedežu milosti, da usmiljenja dosežemo, in milosti in pomoči najdemo še do časa.

Spoznajte iz tega dragi moji! kako da je potreba, da se vsi k Gospodu vernemo, in z njim se spravimo! Spoznajte, kako hudobno da bi delal tisti, ki bi se celo v tem zlatem času ne hotel spreoberniti, svojih grehov nič ne objokovati, ne se pokore poprijeti.

Saj smo vendar kristjani, katerim bi imela Jezusova kri kaj pri sercu biti. Koliko kervi naših bratov se je une leta zavoljo nerodnosti in spačenosti nekterih prelilo! Koliko je od hudobnih jezikov jih zapeljanih; koliko jih v svojem neverstvu poterjenih; kaj hočejo leti za vselej pogubljeni biti? Kaj je za vse te Jezusova kri zastonj prelita? Kaj nam vse te britkosti, ki nas že tepejo, in druge, ki se nam še napovedujejo, ne bojo nič minule? Ni ga drugega pripomočka, da se jeza božja potolaži, in nam v usmiljenje spreoberne, kakor da se vsi od pervega do zadnjega spreobernemo in resnične pokore poprimemo. Ne bo se razžaljena pravica potolažila, dokler jej bodo tudi le nekteri v dolini nasprotovali. Saj ste gotovo že slišali, kako da pogosto pravični Gospod Bog zavoljo pregreh enega samega hudobneža celo vas, pa kaj bom rekel, celo vas, celo soseseko, ja celo deželo hudo obiskuje!

Nektere zgodbe vam bodo to resnico še bolj razsvetile. Izraeljsko ljudstvo se je zavoljo svoje nepokorščine in terdovratnosti, ktere se tudi med nami ne manjka, Bogu hudo zamerilo, da mu je svojo dobrotljivo roko in pomoč odtegnil, in mu nekoliko iz skle-dice svoje pravične jeze piti ponudil. Tri tавžent (to število ni ravno majhno) jih je Jozue v majhno mestice Haj poslal, da naj ga premagajo, in v svojo oblast dobé. Pa slabo so opravili! Malo prebivavcev se jim je zoperstavilo, in Izraelci prestrašeni se v beg spusté. Sovražniki jih navdol proti mestu Sabarim podé, in jih, ktereга so dotekli, gredé pobijajo, da jih je 36 na mertvišču ostalo. Jozue, ko je zvedel, kaj da se je zgodilo, od žalosti preterga svoje oblačilo, se verže pred skrinjo miru in sprave na zemljo, in milo joka: Oh Gospod! kaj si mar zato nas éez Jordan prepeljal, da nas boš Amonitarjem v roke dal, ki nas bojo pobijali? Gospod, moj Bog! kaj hočem reči, ko vidim, da Izraeljci pred sovražnikom bežé? Kana-nejci bodo zvedeli, serce dobili, od vseh strani na nas planili, in kaj se bo z našim imenom zgodilo? Ali ne bo na večno tako iz zemlje zbrisano, in se pozabilo? In Gospod nejevoljno Jozuetu odgovori: Vstani, čemu ležiš s svojim obrazom na zemlji? Izrael se je pregrešil in mojo zavezo prelomil, zato bote zdaj mojo jezo pokusili, in ne bote je imeli sreče v vojski, ker ste s prekletstvom ognjuseni; jaz ne bom z vami, dokler mi tistega ne pokončate, ki je hudobije kriv. Na kakošno vižo pa je Izrael svojega Gospoda tako močno razžalil? Glejte eden zmed njih je tolikošno nesrečo in jezo napravil! Ahan je bil nekaj od zakletega vzal, in za se obderžal, in zavoljo tega se je bil Gospod tako razserdil, in se ni dal potolažiti, da je Ahan zasluženó kazen prejel. Zato, je rekel Jozue, ker si nas v tolikošne britkosti pripravil, prejmi, kar si zaslužil! In ves Izrael ga je s kamnjem posul, in kar je njegovega bilo, je bilo v ognju sožgano. — Tisti čoln, v katerem se je Jezus s svojimi učenci nekega dne po morju vozil, je podoba matere katoliške cerkve. Znano pa vam je iz sv. evangelja na četrto nedeljo po sv.

treh kraljih, kakošen vihar da je vstal bil na morju, kako da so valovi čolnič pokrivali. Mislim si sam pri sebi: kako je to, da so se elementi zoper ta čoln tako serdito vzdignili, v katerem je Jezus, stvarnik nebes in zemlje, gospodar vetrov in morja, počival? Sv. Peter, vidni poglavar sv. cerkve in drugi Jezusovi ljubčki, so v njem sedeli. Od nekdanj je okrajne in bregove morju dajal, katerih prestopiti si ni nikoli prederznilo, tukaj pa je tako nepokojno! Da je tamkaj pri Jonu tako divjalo, da je vse v nevarnosti bilo, se ni čuditi, ker bil je Jona puntar, ki se je božjemu povelju vstavljaj; ali tukaj, kjer je zgol sv. družnja zbrana bila, tolikošno nevarnost gledati, da so vsi aposteljni vpili: Gospod! otmi nas, poginjamo! to se je čuditi! Pa potolažite se, pravi sv. Ambrož, in nikar ne pozabite, da je eden vmes bil, zavoljo kterege so elementi tudi drugim tako hudo žugali, in to je bil — Judež Iškarjot. Ah večni Bog! je en sam Ahan kriv bil, da se je pravični Gospod Bog nad vsem Izraelom tako hudo razserdil, in ga tako občutljivo kaznoval; je en sam Judež v stanu bil Jezusov čolnič, — današnje sv. cerkev, v tolikošno nevarnost pripraviti, povejte mi, kaj bo pa dandanašnji, ko je toliko Ahanov, toliko Iškarjotov, toliko tatov, krivičnikov, zapeljivcev? Zato vas vse, ki veste, da ste v enem ali drugem grehu zapopadeni, namesti Jezusa, vašega Odrešenika pridušim, da se v tolikih nevarnostih sv. vera in zveličanje vaših duš še ohrani, spravite se z Bogom, zedinite se zopet s svojim Jezusom!

Ali močno se bojim, da bi se ne zgodilo med nami, kakor se bere od nekega ajdovskega svojoglavnega človeka. Ko se je drugo ljudstvo v kakih stiskah zbiralo, in v svoj tempelj hitelo, svojega malika priduševat, da naj jim pomaga, in iz tolikošne nadloge reši, je ta hudobnež doma ostal, in sam pri sebi govoril: Meni je pač malo mar, kaj da drugi počnejo; naj hodijo po cerkvah in pomoči iščejo, ker čas imajo, jaz pa imam drugih opravil dovolj, in se ne bojim nobene šibe, in ne maram za tiste sreče, ki jih bojo drugi s svojimi prošnjami sprosili. Nič me drugi ne mikajo, kako da se ljudem po svetu godi, ali je vojska ali mir, ali suša ali deževno, ali Bog nas rad ima ali obiskuje. Jaz bom za se skerbel, drugi pa naj za se. Če se pa Bog nad nami togoti in pekoče šibe čez nas pošilja, naj pa tisti gledajo, ki so tega krivi. Oh, kdo bi se takega govorjenja in bogokletstva ne ustrašil? Jaz mislim, da ga med nami tudi ni, ki bi tako hudobnega jezika znal biti; ali kar jezik ne govori, mnogege djanje in obnašanje na glas vpije. Temu hudobnežu je podoben vsak, ki kaj krivičnega blaga, naj bo že vkradenega, prigoljufanega, najdenega ima, ali ga je imel, pa nič še popravil ni, in mu tudi še zdaj o sv. letu mar ni, da bi se kaj popravilo; ki ima sovražnika, za njega ve, in je vendar še ni storil ne stopinje, ne besede, da bi se bila spravila: tisti, ki ostane v pregrešni zastopnosti s kako osebo drugega spola, in ga nič ne speče,

kaj da bo z njegovo dušo po smerti; tisti, ki staro navado ima, da pijančuje ali preklinja, k sercu mu pa ne gre.

Poslušajte, pa vsak naj se tresse, kaj da je Bog v starem testamentu o sv. letu po Mojzesu zapovedal. Rekel mu je: Pojdi, in povej mojim otrokom v mojem imenu: Dan sprave naj bo vam naj imenitniši in svetejši. O tem dnevu naj vsak svojega duha tare, t. j. naj vsak joka in žaluje zavoljo svojih grehov, in prinesite Gospodu žgavnih darov. zakaj to je dan sprave, da se Bog vaš Gospod z vami spravi. Povej jim pa tudi, da naj vsak na ta dan v šotor k prazniku pride, in da nihče tega ne zamudi. Gorje tistemu, ki ga blizo ne bo, zgrivalo ga bo gotovo. Kterikoli se nič ne pokori, naj zmed mojega ljudstva pogine, naj umerje. Če zdaj pomislite dragi moji! kako da je bil dan sprave v starem testamentu komaj senca proti našemu sv. letu, pa je vendar slehern Izraeljskih otrok, ki se tega dne poslužil ni, da bi se zgrival, spokoril, in z Bogom spraval, je bil od Gospoda preklet in je moral umreti; kaj ima še le tisti lehkomišljeni kristjan pričakovati, ki prijetni čas v nemar pušča in nič kaj ne skerbi, da bi se s svojim Bogom spraval in ž njim sprijaznil? Njegova duša bo iz bukev živih zbrisana, in se večno pogubila! Zato pa sežimo si po bratovsko v roko, pomagajmo eden drugemu, da se bo ponižna prošnja sv. Očeta med nami zvesto spolnovala, da se od vseh naših sere mlinski kamni odvalijo, da s čistimi, s spokornimi serci, z zedinjeno močjo usmiljenega Očeta pomoči in usmiljenja prosimo, da nas popred in bolj gotovo usliši. Le združeni kot pravi bratje in sestre, kot udje enega telesa, delajmo in skerbimo, da brumno in sveto vsi med seboj živimo. Skerbimo, da ga ne bo nobenega zmed nas, ki bi znal enkrat na smertni postelji ali celo pred božjim stolom milo obžalovati, da se ni poslužil svojih dni, ki so mu odločeni bili v zveličanje njegovo. Prav v imenu Odrešenika nas vseh, v imenu Jezusa Kristusa, v imenu sv. Očeta papeža in cele katoliške cerkve, v imenu vašega zveličanja in neumerjoče duše vas prosim, spravite se zdaj z Bogom; zedinite se s tistim, čegar ste, zedinite se ž njim, ki vas je vstvaril; ž njim, ki vas je odrešil, in s svojo drago kervijo na znamenju sv. križa drago odkupil! O sprijaznite se ž njim, ki vam tako prijazno in obilno svoje zaklada odpira, vas vabi, kliče, vam ponuja, ja vas ljubeznjivo sili, da bi zajemali iz teh studencev zveličanja, in rešili ložej svoje neumerjoče duše. Kaj se bote le obotavljali, poboljšanje in pokoro le odlagali? Vsi grehi in obojne kazni, časne, in večne so vam na ponudbo, da bi se vam odpustile in zbrisale, kaj čakate? Iz sužnih peklenskega satana bi vas v svoje otroke Oče nebeški rad pre naredil, kaj vas nič ne žeja po nebeškem kraljestvu? Ves katoliški svet se očiščuje, pokoro dela, k Bogu zdihuje, vsmiljenja prosi, kaj vi sami bote tako, kot popred ostali?

Sklep.

O usmiljeni, dobrotljivi moj Oče nebeški, poglej z milostljivim očesom na naše zgrivane serca! Nič se ne bomo obotavljali in mudili, ampak pri tej priči se hočemo te zveličavne priložnosti poslužiti, da se s tebo, ki si edina naša sreča in življenje zedinimo in spravimo. Še te dni, ki so polni tvojih guad, bomo pridno iz tvojih studencev zajemali, v poboljšanje in pokoro ta kratki čas obračali, da ne bomo mi sami zmed tistih nehvaležnikov, ki se tvojim dobrotam, zveličavnim naredbam sv. cerkve, lepim zgledom božjih prijatlov svojeglavno ustavljajo. Pokora, ja resnična pokora je še rešenje naše; vsemu naj manjšemu grehu in vsaki njegovi okoliščini se hočemo odpovedati, da se le s tebo sprijaznimo, in te potlej nikoli več ne zapustimo, da bomo s tebo in s tvojimi prijatli v stanovitni zvezi, si tukaj časno srečo nabirali, tamkaj pa večno zveličanje uživali. Amen.

VIII. pridiga:

Nesrečen, kdor se ni poslužil sv. leta.

„Jeruzalem! Da bi bilo spoznalo tudi ti in zlasti ta dan, kar je v tvoj mir.“
Luk. 10, 42.

Vvod.

Dvojne sorte ljudi se mi zdi, da vidim pred sebo. Eni so kaj v lepih, dolgih, belih oblačilih, kot je Janez Evangelist popisoval, da pred tronom Jagneta božjega stojé, paljmove, zelene vejice v rokah deržé, in so pripravljani, da bi mu veselo zapeli hvaljno pesem: Te Deum laudamus! Drugih oblačilo je še vse marogasto, vmazano, kakor da bi nobenega studenca, potoka na svetu ne bilo, taki so. Da so prvi tisti, ki so čas sv. leta dobro v zveličanje svoje duše obernili, svoje serca lepo pridno očiščevali, in tako drago oblačilo posvečujoče gnade božje oblekli, mislim, da bote sami spoznali; kakor tudi, da so drugi tisti, ki stare obleke greha in grešne navade niso marali sleči, ne svojega serca s solzami grevence in pokore v spovednici očistiti. Od teh nesrečnih sv. leta hočem jaz vam danes govoriti in pravim:

„Nesrečen, kdor se ni prav poslužil sv. leta!“
Poslušajte!

Razlaga.

Lepo število vernih se je vidilo, kako da so med tem svetim časom pridno po cerkvah hodili, in jih obiskovali, molili, se postili, vbogajme dajali, okoli spovednic pobožno klečali, svoje življenje na tihem premišljevali, med jokom in zdihovanjem se svojih grehov spovedovali, z gorečnostjo se k sv. obhajilu približevali, in mislil bi si skoraj: O kako srečni so vsi ti ljudje! koliko neprecenjenih nebeških dobrot in milost so oni deležni! Ali oh! da ni vse temu res tako. Da more zunajno človeka vendar tako gerdo goljufati! Koliko se jih je spovednici približalo, ki se niso z Bogom spravili, ne svojega serca očistili ampak z novo, veliko težejo butaro obloženi so od spovednice šli. Godilo se njim je ravno tako, kakor s tistimi vojaki, ki se vojskovati učijo. Po tavžente jih je konjиков in pešcev na široki planjavi v kardela razdeljenih, ki si sovražno nasproti stojijo. Kako tukaj puške pokajo, sablje žvižgajo, bajoneti pojó; kako divje se vpije, da se vse trese. Prosti človek, ki po poti pride, in od vsega tega nič ne ve, ampak le vidi, da vse je v megli zavoljo tolikega strela, in le sliši, kako da se vpije in strašno poka, oh večni Bog! jame zdihovati, kako strašen boj je tukaj, več kot pol jih mora v tej vojski na borišču ostati. če le dvajseta krogla zadene, ki je ustreljena. Koliko kervi se bo prelilo, in kam bojo merlice znosili. Nikar se ne boj, ga prijatelj potolaži, ki zraven njega stoji, in njegove skerbi sliši, vse na videz se to le godi: To niso eden drugemu sovražni ljudje, in njih puške niso s krogli nabašane, samo slepo bašejo in streljajo, kar nič ne rani. Ta in ta general je prišel, ki boče svoje vojšake poskusiti, kako da so izučeni, njemu na čast se vse to godi. Le počakaj še eno uro, saj bojo zdaj kmalo nehali, in vidil jih boš, kako da prijazno skupaj jedó in pijó, plešejo in prepevajo, vriskajo in se veselé, in le enega mertvega ni.

Ali je res, da se je med našimi kristjani v zveličavnem času sv. leta tudi tako le na videz godilo, kar njih spreobrnjenje in pokoro zadeva? da so se svojih grehov spovedali, pa brez serčne grivenge in terdnega sklepa svoje življenje poboljšati? da meseni ljubezni se ne mislijo odpovedati, ne grešne navade opustiti? da se sovraštva ne bojo popravile, sovražnikom ne iz serca se odpustilo? da se una dva zakonska, med kterima je ni edinosti, ne ljubezni in lepe zastopnosti še dolgo časa, se ne bota spravila? da takaj med sosedi, med srenjo še ni sprave, miru in prijaznosti? da ta krivični človek, uni dobro znani tat še ni nič svojih krivic poravnal? da se tisto ime in poštenje, ktero je obrekovanje in opravljanje počernilo, ni še pobelilo? da se pri tem gospodarju, pri unem hlapcu gerdo preklinovanje, nesramno klafanje, pri uni dekli klaferske pesmi, vmazani pogovori še niso odstranjeni? da se gerdo priduševati, ro-

titi se, res ne bo za vselej opustilo? da bo res vse to pri starem ostalo? da res ni pri teh in takih resnične volje svoje življenje popboljšati? da hočejo res še na dalej s svojo neumerjočo dušo v sužnosti satanovi ostati, v peklenskih verigah še vkovani, z mlinskim kamnom na sercu obloženi se v večno pogubljenje zmiraj globokeje potapati? da hočejo še dalej v tistem oblačilu pregrehe okoli hoditi, kakor so ga popred nosili? da si zavoljo pomanjkanja grevence in terdnega sklepa pri svojih neveljavnih spovedih in božjih ropih si število nekdanjih pregreh le množijo, in zmiraj težeje butare si nakladajo?

O vi nesrečneži! kdo bo vas po vrednosti mogel objokovati? O kaj ste vi zamudili? kaj ste s svojimi nogami poteptali? oh gorje vam, kako bote enkrat pred svojim Gospodom obstali! Poslušajte, toda trepetajte, ko bote slišali, kaj da je od vašega oblačila že v starem testamentu pisanega. Tako je Gospod Bog zapovedal, da se je oblačilo gobovega in nečistega moralo k duhovnu prinesiti, da ga je ogledal. So bili ali erjavi madeži na njem, bilo je spoznano, da je človek, ki ga je nosil, gobov, ter se je za sedem dni zaperlo. Na sedmi dan se je spet pregledalo, in če se je vidilo, da so se madeži razširili, bile so gobe že vkoreninjene; tedaj je bilo treba oblačilo, in kar je ž njim združenega bilo, v ognju do čistega sožgati. In preroku Ecehijelu je Bog rekel: „Sin človekov! zapiši, in zamerkaj si ta dan dobro!“ zakaj o Gospod! ga prerok popraša. Poglej; pravi Gospod, to posodo, kako da je rijava, blatna in umazana; veliko si prizadevajo, da bi jo omili in počedili, ali rija in gnjusoba se je že prirastla, prisušila, ki se ne da, kot z ognjem odpraviti. Zato glej, mi je tvoja umazanost gnjusoba! Hotel sem te še očistiti in vsega oprati, toda nisi maral; in ravno zato boš dalej nečist ostal, da se moja jeza popolnoma nad tebo razlije. Ne pojdem memo tebe, ne bom ti prizanesil, ne ti odpustil, ampak po tvojem zadržanju in življenju te bom tepel, po tvojih mislih in notrajnih sklepih te bom sodil, reče Gospod, vojsknihi trum!“ Oh strah in groza! Trepetaje tudi gledam in poslušam, kako milo da joka naš Jezus nad razujzdanim mestom Jeruzalemom: O ko bi bilo pač spoznalo, in zlasti ta svoj dan, ki je k tvojemu miru, ali ker si gnado le od sebe pehalo, luč, ki ti je svetila, le ugasovalo, bojo prišli dnevi čez te, ko te bojo tvoji sovražniki z osipom obdali, te vsega ogradili, od vseh strani te stiskali, zato, ker časa svojega obiskanja nisi hotlo spoznati. Kolikokrat sem hotel tvoje otroke skupej spraviti, kakor spravlja koklja svoje piščeta pod perute, toda ti nisi hotlo! od zdaj vam bo vaša hiša prazna puščena, ker povem vam, da odzdaj me ne bote več vidili.

Oh grešnik! kaj ne čutiš, da se tukaj ti popisuješ? Kaj ne vidiš, da je vse to podoba tvoje nespokornosti in terdovratnosti? Ti ravno si tisti gobovi in nečisti, nad katerim se je že toliko zvečičavne vode milosti božje razljiavalo, da bi se bil od svoje ostudne,

smerdljive bolezni ozdravil, ne sedem ampak tristo dni ti je bilo podeljenih, med katerim sv. časom so ti studenci nebeških milost in dobrot vun in vun odperti bili, potoki teh dobrot so zmiraj memo tekli, da bi bil iz njih zajemal. Glej, kofiko se jih je teh dobrot poslužilo, ter so kot sneg svoje serca obelili, in so Bogu prijetni otroci postali, ti pa nisi samo čist, ampak še bolj umazan; oh gorje tebi, če se bojo tvoje gobe vkoreninile, in se ozdraviti več ne dale. Glej v kakošni nevarnosti se znajdeš, za vselej v brezen večnega ognja pahnen biti! — Ti si tista vmazana posoda, od ktere sv. Avguštin govori, da je Jezus zavoljo nje kervavi pot potil, kri prelival, da bi jo bil umil in očistil, ali vse ni nič pomagalo, ker tvoja gnjusoba se je po vseh udih razšla in vkoreninila. Gospod bi te bil rad zdaj očistil, kot zgubljeno ovco med svojo zvoljeno čredo postavil, ali zdaj ti ne bo več pregledoval, ne usmiljenja skazoval, ampak po tvojem zadržanju in življenju te bo tepel, in po tvojih sklepih in mislih te bo sodil. — Tvoja duša, vsa v hudobije zabredena je tisto nehvaležno Jeruzalemsko mesto, ki se Jezusu tako smili, da mile joka zavoljo nje: O ko bi spoznala vsaj na ta dan, ki je tebi v mir in zveličanje še odločen; ali ti nehvaležnež ga pustiš, da mine, kot si ga nastopil. Tvoja hiša bo prazna ti puščena, in boj se, da ti bo roka usmiljenja odtegnjena, in da nikoli več priložnosti imel ne boš se poboljšati, in pokoro delati.

Misli si revnega ubožčeka, ki poleg pota v revnih capah sedi, in plesnovo skorjo grudi, da si hudo lakoto tolaži. V serce se ti smili, da mu celo svojo dobrotljivo roko ponudiš, ter rečeš: Dragi prijatelj! vstani, pojdi z menoj v mojo hišo, da te preskerbim z vsem: z jedjo, oblačilom in stanovanjem, da ti ne bo treba okoli se klatiti, in tolikega pomanjkanja terpeti; on pa s svojo glavo odmaja, in zarobljeno ti reče: Le pojdi svojo pot, kamor si se namenil, jaz ne maram ne za tvoj živež, ne obleko, ne stanovanje, raj od hiše do hiše ves čas svojega življenja beračim, kakor da v tvoji hiši prebivam. Ko na tvoje vrata poterkam, znaš mi kaj dati, če si volje, če ne, pa pojdem dalej. Kaj mu na to sirovo porečeš? Kaj ne, da mu boš rekel: Le pridi mi, te bom že terkati učil! Ko se nočeš zdaj, ko ti vendar toliko dobroto ponujam, tiste poslužiti, ne boš je dobil nobene več od mene. — Ali misli si velikega dolžnika, ki ga imaš, pa po mnogih nesrečah je revež tako obožal, da ga skoraj ni upanja, da bi te mogel kdaj plačati. Iz golega usmiljenja vzameš njegovo dolžno pismo, ki ga od njega imaš, ter mu ga neseš, in rečeš: Dragi moj! tu imaš dolžno pismo, ali ga stergaj, ali kar se ti zdi, znaš ž njim storiti, meni nisi več dolžen, in vse ti odpustim. Uni pa bi ti ošabno odgovoril: Imej le dolžno pismo, jaz tvojega usmiljenja ne potrebujem in raj te plačam. In kaj mu ošabnežu odgovoriš? No je že prav! ker si tako svojoglav, mi pa do zadnjega vinarja plačaš, in sicer ob tem in tem času, in nikar ne pričakuj, da ti le en sam vinar spregledam. Grešnik, ali poznaš, čigava je

ta podoba? Zdaj le malo premisli, če ne ravnaš s svojim Bogom ti ravno tako? Kakošne dobrote nam je Gospod med sv. letom ponujal; kakošne dolgove nam je odpuščal. O ko bi meni dano bilo iti pred peklenške vrata, jih odpreti, in da bi smel pogubljenim reči: Čez toliko let, kolikor jih bo ptiček potreboval, da uno veliko morje spije, če vsako leto enkrat prileti, in eno samo kapljico popije, kako veseli bi to sprejeli, hvaljne pesme bi se razlegale po tistih strašnih globočinah! Tako milost si ti zdaj pahnil od sebe, in Bogu z ošabno besedo še rekel: Jaz za tvoje darove, ki mi jih ponujaš, ne maram: odpustkov, da bi svoje dolgove poplačal, ne potrebujem; ohrani in spravi jih za zdaj le za se; če jih kaki drugikrat potrebujem, in te za nje prosim, mi jih znaš dati! Toda kaj misliš, kaka se bo s tebo godila drugikrat, ko morebiti za spreobrnjenje in pokoro časa in milosti potrebuješ? Le poslušaj, kako milo se je Gospod Bog že pri preroku Izaiju pritožil: Nebesa! poslušajte, in ti zemlja odpri svoje ušesa, glejte otroke sem si zredil in jih povišal, ali oni so mene zaničevali!

E če se nisem zdaj o sv. letu poboljšal in z Bogom se spravil, se pa pri kaki drugi priložnosti svojih grehov do čistega spovem, k pokori se spustim, saj pravijo, da Bog grešnika vselej voljno sprejemlje, kaderkoli se spreoberne. Pri kaki drugi priložnosti? Oh kaj ti bo zaničevani, zasmehovani Bog pri kaki drugi priložnosti odgovoril? Klical sem te, pa me nisi hotel slišati, prijaznost in spravo sem ti ponujal, ti pa si jo le od sebe pehal. Milosti in dobrote so ti bile pripravljene, studenci odperti, potoki so ti memo tekli, pa si ošabno govoril: Zdaj ne maram še za nje, in jaz ti zdaj rečem: Jaz zdaj več ne maram kaj za te, in se bom tvojemu pogubljenju smejal. — E pri kaki drugi priložnosti se bom spreobrnil in spokoril! Oh kako je mogoče, da smeš tako prederzen biti, in od svoje pokore tako za gotovo govoriti? Kaj mar imaš pismo v svoji skrinji, ki ga boš iz nje vzal, in si smert zbiral, kader ti bo ravno dopadlo? Ali ti je mar za gotovo znano, koliko let, mesecev in dni da ti je odločenih? O kolikim in kolikim bo letošnje sv. leto, ki bo kmalo končano, zadnje sv. leto! In morebiti da je tudi tebe in tebe Bog v tem sv. letu zadnjikrat klical, vabil, prosil, ti odpiral, ponujal, in zdaj, ker si mu tako ošabno odgovarjal, ti je svojo roko zaperl, zaperl pa tudi svoje studence in petoke!

Bilo je svoje dni, tako nam nek božji mož pripoveduje, sveto leto oznanjeno, in odpustki napovedani. Da bi se bili ljudje bolj čisto spovedali, bili so ptuji duhovni povabljeni, ki so ljudem s prižnice in spovednice kaj močno z Bogom se spraviti prigovarjali. Nek prevzetan človek, kakoršnih se dandanašni ne manjka, ko to sliši, začne zabavljati: E kaj pa če spet sv. leto? Čemu nek odpustki? Ni se treba bati ne, ti ptuji možjaki me še ne bojo spreobrnili ne, in če so tudi sto sv. let seboj prinesli; še le oženil sem se, sem mlad in močen, saj ne bom še umerl. Pa o dobrotljivi Bog! kako

neizmerno je tvoje usmiljenje! Glejte! na sedmi dan, ko se je iz sv. reči tako norca delal, je bil pri pridigi. Grozno mu je božja beseda na serce bila, dasiravno se pokore poprijeti nič mislil ni, vendar je kaj zamišljen domu šel. Zvečer, ko se vleže, komaj malo zaspi, kar skoči ves prestrašen po koncu. Kaj ti je? ga žena popraša. Ali nič ne slišiš? poslušaj, poslušaj! Kaj hočem poslušati, ker je vse tiho in mirno, le ulezi se, in spi. Oh, kako sem v stanu spati, ker mi častitljivi duhovni tako na glas vpijejo: „Spravi se z Bogom, spovej se vendar tistega ostudnega greha, ki si ga tako dolgo zamolčeval, sicer jutri umerješ in koj boš v pekel obsojen!“ Ravno v sredo okoli pol noči je bilo, in res vse tiho in mirno po ulicah in po cesti, duhovni so bili že pri pokoju, ali mladi mož ga ni imel popred miru in pokoja, da je vstal, se napravil, in šel proti hiši, kjer so povabljeni duhovni stanovali. Na glas in s silo začne terkati in kli-cati, da naj mu odpró, ker ima z enim duhovnom nekaj govoriti. Hišni gospodar ga tolaži, da naj do dne poterpi, da naj zdaj gos-pode pri miru pusti, da se malo spočijejo. Med tem, se ve, se tudi duhovni očetje zbudé; zvedó, da jim je zdaj ena zgubljená ovca na ponudbo, ter sprejmejo ostrašenega reveža z veliko ljubeznijo in pri-jaznostjo. Deljčasa se je jokaje spovedoval svojih grehov, katerih že enajst let ni bil nič v misel vzel, je veliko spoved lepo opravil, težko butaro srečno odložil, in tisto zjutro zgodaj sv. obhajilo prav pobožno in ponižno prejel. In kaj se vam zdi, dragi moji! kaj da se je s tem človekom kmalo zgodilo? Še ni bilo deset ur preteklo, kar mu kaplica pade ali mertvud zadene ga in pri tej priči umerje. O duša! kakošna sreča je bila za te, da se nisi ustavljala milosti in božjemu opominjevanju! Ko bi se ti priložnosti poslužila ne bila, in ko bi bila le en sam dan poboljšanje odložila, kje bi bila že zdaj in kako bi se ti godilo?

Sklep.

Zato nas sv. Pavl tako skerbno opominja: „Bratje! prosimo vas, da milosti od Boga ne pridoma ne prejmete. Govori namreč: Ob prijetnem času sem te uslišal, in v dan zveščanja sem ti po-magal. Glejte, zdaj je prijetni čas; glejte zdaj je dan zveličanja!“ Ali saj spoznaš o nesrečni človek! kako hudobno da si delal s svojim Bogom, ker se v tako revnem stanu nisi poslužil dneva zveličanja, ter čas tolikošne veljave pustiš, da za te mine brez duhovnega prida? Kaj velja, da ti je Bog le nektare dni še odložil, in da ti je dans zadnji den še zmiraj na ponudbo, božje usmiljenje še pri-pravljeno z ljubeznijo te sprejeti, toda zadnjikrat! Jutri ti zna kje spodleteti, da padeš, in tam kar obležiš. Se zna kaj vtergati v tebi, in kri ti zastane; te božji žlak zadene, in serce tvoje se kar več ne gane. Zgodilo se je že večkrat kaj takega, in ali se ravno pri tebi ne more tudi zgoditi? Sam tedaj povej, kaj ti je storiti? kaj

ti je svetovati? Boš mar obupal, in vse v nemar pustil? O vsaj tega ne! Saj imaš še nekatere ure, posluži se jih! Saj se še lahko rešiš, če se le hočeš! Saj ti Bog še spravo ponuja, poprimi se je. Dasi-ravno zapovedanih del nisi v stanu več že opravljati, in odpustkov deležen biti, zamoreš se pa svojih grehov s toliko večo grivengo spovedati, toliko bolj terdne sklepe delati, od zdaj vse drugač živeti, da se le z Bogom lepo spraviš. To je, kar sem imel te prositi. Če me vbogaš, sreča tvoja, moje veselje (in tudi veselje za nebesa: „kajti med angeli božjimi je veselje nad grešnikom, kateri se spokori!“ Amen.

IX. pridiga:

Srečen, kdor se je sv. leta poslužil in srečo si ohrani.

„Reši me od dolga o Bog! Bog moj
Zveličar! in jezik moj bo hvalil tvojo
pravico z veseljem.“ ps. 50, 16.

V v o d.

Svetih časov smo preživeli. Bil je sv. adventni čas, v katerem nas je sv. cerkev opominjala, pravo resnično pokoro delati in se pripravljati na svete božične praznike. Za to nam je brala sv. evangelje od strašne poslednje sodbe, da bi nas prestrašila, zdramila in stresla iz grešnega spanja. Zato nam je pred oči postavljala svetega Janeza Kerstnika, ki je sam ojstro pokoro delal in tudi druge glasno klical, prinašati vreden sad prave pokore in tako pripravljati pot Gospodov! —

Doživeli smo tudi spet sv. božične praznike. Gledali smo v duhu tje v Betlehem in vidili Jezusa v jaslicah ležati. Zakaj neki je Sin božji nebeško slavo in veselje zapustil, prišel v to revno dolino solz in se ponižal, da je podobo ubogega hlapca na se vzel, 33 let se po svetu trudil in vkvarjal, učil in opominjeval, veliko prenašal in terpel in slednjič sramotno na lesu križa umerl. Zakaj neki vse to? Za nas, ljubi moji! je vse to, za nas se je Jezus trudil, za nas se je Jezus dal, za nas je umerl, nas odrešiti in zveličati. Oh glej! moj kristjan, to dela zavoljo tvojih grehov, tvojih grehov te očistiti in odrešiti. Ali te vse to ne spreleti in ne zbudi iz grešnega spanja in te ne spodbode, delati pravo pokoro? —

Imeli smo tudi sv. leto, presrečni sveti čas, ktereга doživeti je velika sreča. Kako so sv. Oče papež, kako so apostoljski škofovi,

kako so goreči pridigarji zbuvali in klicali, vabili in prosili svoje verne ovčice, da bi se zvesto posluževali vsi tega sv. leta in deležni postali vseh tistih mnogih in velikih dobrot in milost, katerih sveta cerkev svojim vernim ponuja.

Pa oh! pri nekterih je bilo vse zastoj — zamudili so tudi ta presveti in presrečni čas. Tem moram klicati: Oj vi hudobni, oj vi nesrečni kristjani. Zdaj vas je usmiljeni Oče nebeški klical in iskal, pa ga niste poslušali, se niste dali najti; — oh enkrat ga bote gotovo vi klicali in iskali, pa vas ne bo poslušal, se ne vam dal najti! Vam danes ne govorim več — k vam se obrnem, pobožne, skerbne duše, ki ste sv. leto zvesto opravili in skerbno delali svoje zveličanje. Vam hočem dans govoriti in pravim:

„Srečen, kdor se je sv. leta poslužil in to veliko srečo tudi ohrani!“ Poslušajte!

Razlaga.

Predolgo bi bilo, vse tiste gnade obširno popisovati, ki jih zadobimo, ako zakrament sv. pokore vredno prejememo. Kaj je boljši za človeka, kakor mirna in dobra vest? Oh huda vest nesrečnega človeka grize in vjeda, da mu ne diši ne jesti ne spati, da ga ne veseli nobena reč. Pri sv. spovedi se mu strašni kamen odvali, se mu žalostno pobito serce spet razveseli! — Grešnik zapravi pravico do nebeškega veselja, si zapre vrata nebeške in si odpre vrata večnega pogubljenja. Le spomniti, le misliti na smert, in že mu spreleti vse žile in kosti, vidi pred seboj strašni brezden, kateri ga že požira. Pri spovedi se mu spet poverne pravica do svetih nebes, sme spet sladko upanje v svojem sercu nositi, da so nebesa tudi njemu spet odperle, ne bati, veseliti se mu je smerti, ktera ga preseli iz te doline solz in bridkost v sveti raj neskončnega veselja! — Grešnik razžali svojega ljubega Boga, ni več njegov pokoren in priden otrok, božje dopadanje je zapravljeno, in sovrašтво božje se za njim pomika. Oh kako žalostno, kako strašno! Zatoraj tudi nobeno njegovo delo, bodi si še tako dobro in hvale vredno, Bogu ne dopade, je zgubljeno za večnost, mu ne donša nobene vrednosti, nobene zasluzbe pred Bogom: vse je prazno in za nebesa zgubljeno. Oh kolika škoda! Pri spovedi se mu pa spet ogerne prelepo svatovsko oblačilo, spet si zadobi dopadanje in ljubezen božjo, spet vsako njegovo delo, bodi si še tako malenkasto, da je le dobro in iz ljubezni božje storjeno, je Bogu dopadljivo, njemu pa donša obilnega plačila tam v nebesih. Ja še celo poprejšnje njegove dobre dela, ki jih je bil storil v grešnem stanu, in za njega ravno zavoljo tega niso imele nobene vrednosti in zasluzbe, se spet kot nekdanje zarujevalo pa lepo očejeno zlato močno svetijo, Bogu dopadajo, za človeka so pa zasluzivne. — Oh srečni toraj, ki ste se poslužili sv.

leta, svojo spoved lepo opravili in sv. zakramente vredno prejeli! Pa teh gnad in milost, katerih si vselej zadobite, kolikorokrat sv. zakramente vredno prejemete, ne bom obširno popisoval, in dolgo se pri njih mudil; le samo tiste gnade in dobrote hočem kratko v misel vzeti, katerih si zadobite samo tedaj, ko se delijo popolnoma odpustki; ravno se je pa to godilo presrečni čas svetega leta! — Pri spovedi, ki ste jo v sv. letu opravili, Bog vam je odpustil vse časne kazni; vas opral vsakega tudi najmanjšega madeža. Ko bi koga Bog poklical v takem srečnem stanu iz tega svetá, šel bi naravnost v svete nebesa in se tam večno veselil pri Bogu in pri vseh izvoljenih božjih. In ali to ni velika sreča za nas, — za nas, ki tolikokrat grešimo in toliko časnih kazni zaslužimo, za nas, ki vemo, da so kazni tam v vicah veliko hujše in strašnejše, kakor vse reve in težave, vse bolečine in muke tukaj na zemlji! Vsega tega se ni treba bati vam, presrečni kristjani, ki ste se sv. leta zvesto poslužili in si to srečo tudi ohranite. — Morebiti da je kdo med nami, ki je sicer večkrat prejemal ssv. zakramente, — pa ni sovražnikom svojim prav odpustil, ni storjene krivice lepo popravil, se ni grešne priložnosti zvesto varoval in ogibal, da naložene pokore ni pobožno in skerbno opravil, da je morebiti še celo kak greh nalašč zamočlal, ssv. zakramente ne vredno prejemal in božjih ropov doprinašal. Prišlo je sv. leto, božja gnada ga kliče, on poslušá, se zdrámi in poravná vse, kolikor le premore: oh velika sreča, ktera ga je došla ta sveti čas! — Morebiti da je nekteri med nami, ki nosi že dolge leta težko butaro na sercu, da je morebiti že skoraj obupal rekoč: Preveč je mojih grehov in preveliki so, za me ni usmiljenja nobenega več. Prišlo je sv. leto — slišal je pripovedati, da imajo duhovniki veliko oblasti in od vseh grehov odvezovati. Serce mu raste, angelj varh ga dramí in nago-varja, izgledi toliko pobožnih ljudi ga mikajo, in tudi on stopi v versto, stopi v spovednico in odvali si strašno težo, jame veselo dihati. Brez sv. leta bi bil morebiti marsikdo večno pogubljen. Srečen toraj, kdor se je sv. leta zvesto poslužil; oh da bi si pa tudi vsi to srečo ohranili! Kaj ne, da bote v tem tako srečnem stanu tudi stanovitni ostali? Kaj ne, da ne bote več v greh, ktere ga ste se ravno znebili, nazaj se povračevali, da ne bote več gledali po oblačilu pregrehe, ki ste ga ravno dobro slekli, ampak da bote živeli in hodili kakor pred obličjem svojega Boga njemu dopadljivi; da bote zmiraj bolj rastli v njegovem spoznanju in zmiraj bogatejši dobrih del? — Nikar pa ne mislite, da so te moje prošnje tje v en dan! Znano mi je, da peklenski duh, nikoli tako togoten ni, kot ravno takrat, ko vidi, da se kaka duša je iz njegove oblasti, iz njegovih krempljnov spravila, da ravno takrat vse svoje moči in zvijače še poskuša, da bi jo spet nazaj dobil. Le spomnite se Labana, kdaj je bolj togoten bil in jezen, kot takrat, ko je zvedel, da jo je Jakob iz njegove hiše potegnil in se v svojo domačo deželo vernil? Spomnite se Faraona, ki ga je takrat naj

bolj zgrabilo, ko je slišal, da Izraelci so jo iz Egipta potegnili. Zato nas pa sv. Duh po modrem možu tako lepo opominja: „Moj Sin! ako hočeš Bogu služiti, poprimi se pravice in božjega strahu, in pripravljaj se z orodjem za skušnjave; nosi voljno, kar ti Bog naloži, bodi z Bogom zedinjen in ostani v dobrem stanovitni, da bo tvoje življenje vedno bogateje, ohrani božjega strahu, da se v njem postaraš.“ — Znano mi je tudi, kako da je človek nestanovitni; kako da je v svojih dobrih sklepih omahljiv; kako da ga majhno vabljenje zapelje v poprejšno družnjo, kaka majhena obljuba, in v strašni greh se spet privoli, kaka mala britkost ali malo večja težavnost v službi božji, in Jezusov jarm je otesen. Le en malo naj se pozabi, v kakošne strašne nesreče da je greh nas bil potopil, in vsi poprejšni sklepi so pozabljeni; in smo že spet v blatu ostudne pregrehe! Zato pa kraljevi prerok nestanovitne spokornike vodi primerja: „Zgubili se bojo kot tekoča voda.“ Kako je to zastopiti? Velik razložek je med vodo in kakim nalivom. Voda teče, pa grapa je zmiraj polna, zato ker iz studenca, kjer se nabira, dohaja; če pa na spomlad ali jesen kak naliv prileti, je vode res kmalo toliko, da je vse pod vodó; pa počakaj kake ure, in voda se zgubi, da se komaj pozná, kodi da je tekla. Tako, pravi sv. Avguštin, se rado zgodi pri mnogih spokornikih, da nekoliko časa voda hudo bučí, pa se kmalo zgubi. Kaka bolj ostra pridiga ob času kake nesreče ali nadloge; kaki bolj posebni časi sv. leta, obilnih odpustkov, glej se vdirajo solze, sercé se topi v žalosti in britkosti, ali komaj so pretekli nekteri meseci, nekteri tedni in dobre želje, ssv. sklepi so se zgubili, da ni ne duha ne sluha po njih. Kot nagla ploha so se odtekli, da se v malo urah že ne pozna, da je kaj dežja bilo, ter se poprejšna mlačnost prične, poprejšne nerodnosti in hudobije ga spet imajo v oblasti. Ali nimam tedaj prav, če se bojim, da bi tudi vi kmalo po sv. letu tako ne storili?

Kdo zmed vas bi mogel tudi tako nehvaležen biti, da bi se s svojim tako dobrotljivim Očetom kar kregati jel. Res, o Gospod! si mi une dni lepe nebeske dobrote in milosti dajal; tolikošne dolgove, ki sem jih s svojimi grebi napravil, si mi odpustil; pa zdaj več za nje ne maram, le vzemi mi jih spet; in namesti starih dolgov kmalo še drugih napravim. Zavoljo mojih poprejšnih grehov bi me bil lahko, kakor sem bil zaslužil, v pekel pahnil, in pekel bi se zdaj v peklenški žerjavici; vzel si me bil med svoje zvoljene, ali v tej veseli nedolžni družnji mi ne dopada, ne maram več za tvojo prijaznost, in podam se spet nazaj v sužnost svojega satana. Z mislimi in željami, z besedo in djanjem sem te popred tolikokrat razžalil, česar sem se bil pri spovedi tudi obtožil, da sem bil dobil sv. odvezo; vsi ti grehi so mi bili odpuščeni; pa zdaj bom jel druge ponavljati, in v novič te žaliti. Imel si dozdej z meno toliko poterpežljivosti, in si, dasiravno sem tvoj sovražnik bil, z meno tako prijazno in ljubeznivo ravnal, za kar ti hvalo vem; pa zdaj od zanaprej imej

spet poterpljenje z meno, ker te bom ravno tako, ali pa še hujši kot popred žalil. Povejte mi, kaj mislite, kako bote obsodili tako grozno nehvaležnega človeka? Taka nehvaležna stvar pač drugega ne zasluži, kot da se zemlja pod njim odpre in živega požre.

Sodba je tudi pravična, toraj kaj nam bojo vsi nebeški zakladi pomagali, ki smo se jih vdeležili, če jih bomo spet berš okoli sebe pometali? Kaj nam bo pomagalo, pravi sv. Ciril, če svoje oblačilo še tolikokrat operemo, če ga po perilu spet v blato ali gnojnico veržemo, in z nogami po njem teptamo? Smo mar svojo dušo zato v solzah pokore spirali, da jo spet v novič ognjusimo? Smo le zato iz peklenske sužnosti rešeni in oproščeni, da ložej in hitreje k svojemu trinogu nazaj hitimo? Smo mar svoje dušne bogastva zato iz dobrotljive roke nebeškega Očeta prejeli, da jih spet hudiču prodajamo? Naj bo kateri tako hudoben, česar nas sam večni Bog obvari, da bi lahkomišljeno kak smerten greh spet storil, kaj mislite, s kakošnim zaupanjem more božje usmiljenje na pomoč klicati, ker je že tolikokrat svoje obljube lahkomišljeno prelomil, in svoje obljube v nemar pustil? Saj vam je znano od tistega hlapca, od kterega sv. Matevž pripoveduje, da je bil svojemu Gospodu deset tavezent talentov dolžen, in serditi Gospod je rekel ga v temno ječo zapreti, dokler vsega ne plača; on pa je pred Gospoda na svoje kolena padel, roke povzdignil, in ga prosil, da naj ima poterpljenje z njim, da mu bo, pred ko bo mogel, vse povernil. Gospod od solz omečen mu ne odpusti le vseh kazni, kakor ga je prosil, ampak še ves dolg. Ali kako se mu je godilo potlej, ko nehvaležni hlapec s svojim sohlapcem ni hotel nobenega usmiljenja imeti in se je zoper svojega gospoda spet pregrešil? Ukazal je svojim služabnikom, da naj mu zvežejo roké in nogé, in ga trinogom izročé. Kaj ne, da vi mislite: Zakaj pa ni hlapec gospoda spet odpuščanja in usmiljenja prosil? Morebiti, da zato ne, ker je jezen in togoten bil? Ali jezen in togoten je bil ja tudi popred, in vendar, kako se je dal omečiti, in je poln milosti postal, da mu je dobrotljivo ves dolg odpustil. Zdaj pa, ko je njegovo usmiljenje v drugič zaničeval, je vse serce in upanje zgubil, da bo njegova prošnja uslišana. Kot mutast je postal, in zgodilo se je, kar je gospod zapovedal. Le-ta hlapec je podoba tistih nehvaležnikov, ki po svoji dobro storjeni spovedi v greh zabredó. In kakošno krivico delajo taki hudobneži sv. cerkvi in svoji soseski! Tisto šibo, ki so jo s svojo pokoro popred potolažili, da jo je božja roka mogočna od nas bila že odvernila, so zdaj vnovič jeli na korazo klicati, da naj le pride čez nas. In tako so takega človeka poslednje reči veliko hujše, kot perve.

Sklep.

O pazite dragi moji na svojo neumerjočo dušo, ker za drago ceno je odkupljena. Do zadnje kaplje je Jezus svojo kri, ktere ste se zdaj v sv. letu vdeležili, za njo pretil. Vidili bote, kako na mnoge viže da vas bo hudobni duh zapeljeval, in vašo dušo od vas kupoval. Zdaj vam bo ponujal denarja in premoženja, zdaj časti in hvale pri ljudeh, zdaj mesene sladnosti in ljubezni kakega zapeljivca; pa odgovorite mu krepko: Moja duša ti ni več na prodaj, jo je že Jezus kupil, in vse kaj boljšega za njo dal, kakor ti ponujaš. Tudi ljudje v ovčjih kožah bojo prišli, ki pa od znotraj drugega niso kot zgrabljivi volkovi, ter se bojo vam hlinili, prilizovali, mnogo obetali, mesenega življenja sladkosti prijetno popisovali; zna celo tisti ali tista priti, s katero sta popred razujzdano živela, in jame tvojo dušo s poprejšno ljubeznijo od tebe kupovati; pa proči! jej zavpi, moja duša je cena mojega Boga, njegova naj ostane. Sami morate svojemu telesu moč do greha jemati, kakor se ve od nekega Makronija, ki ga je skerbelo, kako da bi se spokoril, in v svoji pokori stanoviten bil; šel je, in svoje telo v srajco železnih rink oblekel, jo s ključavnico dobro zaklenil in ključ pri prvi priložnosti v vodo zakadil, da ga nikoli več vidil ni. Tako zapirajte tudi vi vse tiste ude, skoz ktere se greh v vaše serca splazi. Varujte sosebnost svoje oči samopašnega pogleda, poželjivega šviganja; ušesa nemarnih pogovorov, zapeljivih marnov. Varujte svojih nog vseh tistih tovaršij, hiš, ljudi, kjer se sramožljivost in nedolžnost zgubljuje. Nikar ne pozabite vsega pričujočega Boga, ki povsodi vse vidi in sliši; zatecite se pogosto k Mariji prečisti devici, in svojega angelj varha koj pokličite. Poprimite se večkratne spovedi med letom in sprejemajte večkrat sv. rešnje Telo, poslušajte pridno božjo besedo v pridigah in keršanskih nauk, in se od nje večkrat kaj pogovarjajte! Premislite na zvečer, preden se k pokoju podaste, svoje življenje, kakošno je kaj čez dan bilo, zjutraj svoje dobre sklepe ponavljajte, da hočete dan, ki vam ga Bog je doživeti dal, njemu v čast in v zveličanje obračati, in se vsega greha zvesto varovati. To, o Gospod! so naši terdni sklepi, ki jih hočemo čas svojega življenja zvesto spolnovati, in nikoli več ne od njih kaj odstopiti; rajši vse britkosti voljno prenašamo, v križih v tvojo voljo udani terpimo, ja ko bi na to znalo priti, tudi umerjemo rajši, kot da tebe s kakim grehom radovoljno razžalimo. To zaupljivo pričakujemo od tebe, o Gospod! da nas boš s to gnado, ki si jo nam zdaj podelil, tudi v prihodnje ž njo zmiraj podpiral, za katero se ti dans, na večer sv. letošnjega sv. leta, še enkrat zahvalimo: Te Deum laudamus. Amen.

Pridiga pri prvi sv. maši za XI. pobinkoštno nedeljo.*)

(Duhovniki nas k Jezusu vodijo.)

„In mu pripeljejo gluhega in mutastega in ga prosijo, da naj položi roko nanj.“
Mark. 7, 32.

V v o d.

Usmiljeni Jezus, ki je prišel nas vse časno in večno zveličat, je hodil po krajih Desetomestja in je lepo učil. Truden od hoje in učenja se je usedel na nekem prijaznem hribcu. Zdaj so pred Njega postavljali vseh sort bolnike, mutaste, slepe, gluhe in hrome. Ljubeznejvi Jezus vsem pomaga in jih ozdravlja. Zadnjič mu pa še pripeljejo gluhega in mutastega in milo prosijo, da naj položi roko nanj in ga ozdravi. Jezus vzame bolnika na stran, vtakne svoje perste v njegove ušesa, pljune in se dotakne njegovega jezika, vzdigne svoje oči proti nebesom, zdihne in reče: „Efeta“, to je po našem: „Odpri se!“ In siromak je bil ozdravljen, dobro je slišal in prav govoril. Ljudje, ki to vidijo, so se čudili in vpili: „Vse je prav storil, gluhim je dal slišati, in mutastim govoriti.“ Srečen, bote rekli, srečen je bil siromak, da je k Jezusu prišel, zakaj pri Njem je našel zdravje, srečo in veselje. Pa sirota ni mogla sama k Jezusu priti: gluha je bil in nič ni slišal še od Jezusa, od Njegovih lepih nauk in velikih čudežev; mutast je bil in ni mogel povedati, kaj bi rad in ni mogel prositi, da bi ga ozdravil. Srečen toraj, da je usmiljenih ljudi našel in dobrih prijatlov, ki so ga k Jezusu pripeljali in namesto njega prosili. Še enkrat rečem: Srečen je bil, bolni in siromak, da je k Jezusu prišel, kajti dobil je svoje zdravje, slišal je tanjko in govoril je prav. Oh sreča, oh veselje, katero je našel pri Jezusu!

Ljubi moji poslušavci! Tudi mi želimo k Jezusu priti, priti k Njemu v svete nebesa, kjer nas čaka večna sreča in neskončno veselje, tisto veselje, kterega še ni nobeno oko vidilo, nobeno uho slišalo, in nobeno serce še ni občutilo. Pa ljubi moji! borni siromaki smo: kdo nas pelje k Jezusu, kdo ga prosi za nas? Slepí in broma, gluhi in mutasti smo, da pravega pota ne znamo, da ne znamo prav govoriti in prositi! Oh, da bi imeli tudi mi revne sirote miloserčnih ljudi in dobrih prijatlov, ki bi nas k Jezusu peljali in za

*) Na prošnjo več mlajših naročnikov ponatisnjena.

nas prosili! Kje so ti naši dobri, naši največi prijatli? Povzdignite svoje oči in poglejte pred sveti oltar! Kaj vidite tam pred svetim oltarjem: Nov mlad gospod sedijo tam, okoli njih so visokočastiti gospodi duhovniki in pošteni svati; lepo so po mašno oblečeni in krono nosijo na glavi, pervokrat bojo opravljali danes nekervavo daritev sv. maše in Boga prosili za nas revne Evine otroke. Novoposvečeni mašnik so ta gospod, in eden izmed tistih dobroserčnih in zvestih prijatlov, ki ljudi vodijo skoz to revno solzno dolino in jih peljejo k Jezusu v sveti raj. Od tega hočem vam danes govoriti in pravim:

„Duhovniki so tisti prijatli, ki verne kristjane k Jezusu Kristusu vodijo.“

Malokedaj slišite ljubi kristjani kaj od duhovnega stanú; bojimo se, da bi nam kdo ne oponesel: „Pridigar sam sebe hvali in časti.“ Danes pa moram od tega govoriti; težko mi je in Bog mi je priča, da posvetne hvale in časti ne iščem; danes moram od tega govoriti, Boga in njegove posvečene mašnike pohvaliti in počastiti, vas pa podučiti in zveličati; zatoraj le zvesto poslušajte!

Razlaga.

Prelepo je Jezus učil in velike čudeže delal. Ni se toraj čuditi, da so skerbne matere svoje ljube otročiče k Jezusu prinašale in ga prosile, da bi se jih dotaknil in svoje roke na nje položil. Učenci pa so se kregali in materam branili. Jezus pa, ko je to vidil, je bil nevoljen in jim je rekel: „Pustite otročičem k meni priti in nikar jim ne branite; zakaj takih je božje kraljestvo.“ Ravno tako usmiljeni Jezus še zdaj ljube otročiče k sebi kliče, in

a) duhovniki so, ki jih k njemu peljejo pri sv. kerstu. Keršanski starši, ko se vam novo dete rodi, mu morete dati kraljestva in cesarstva; pa božjega kraljestva in nebeškega veselja mu ne morete dati, zakaj: „Vsak človek je v hudobiji spočet in od matere v grehu rojen“ je otrok jeze in sovraštva božjega, je otrok večnega pogubljenja. Pa oh čuda duhovne oblasti! Duhovnik vzamejo le nekaj kapljic kerstne vode, dete oblijejo in zraven le deset kratkih besedic izgovorijo: „Jaz te kerstim v imenu Boga Očeta, Sina in svetega Duha“, in otrok je preroben v otroka božjega, je brat ali sestra Jezusa, tempelj sv. Duha in dedič nebeškega kraljestva. Zato je djala bogaboječa Blanka, francoska kraljica, svojemu sinu Ludoviku: „Ko sem te jaz rodila, sem lepo kraljestvo ti podala; ali ko te je sv. cerkev kerstila, te je dediča nebeškega kraljestva storila.“ Pri sv. kerstu se nam vrata nebeške odpró, duhovnik nas prevzamejo v sv. katoliško cerkev in peljejo nas k Jezusu. On je kerstni vodi toliko moč na sv. križu pridobil, da nas omije vseh madežev in grehov, nas stori nedolžne in svete, Bogu dopadljive otročiče, in dediče večnega življenja! Oh kako srečen je otrok po

sv. kerstu, oh srečne so leta svetega raja otroških dni: vse je nedolžnemu otroku sveto in veselo, vse se mu naproti smehljá in povsod si lahko igra. Srečen je otrok pri Jezusu, kamor so ga duhovnik pripeljali!

Otrok odraste in mora sam nastopiti pot, ki pelje v večnost. Pa na enkrat se pot razdeli in kaže na pravo in levo. Kam se hoče podati, na osko stezo, ki je s ternjem nastlana, ali pa na široko cesto, ki veliko rožic ponuja? Kteri pot je pravi, kteri derži k Jezusu? Duhovnik so tisti prijatel, ki ga za roko primejo in mu kažejo pravi pot;

b) oni ga učijo, opominjajo in svarijo. Res da skerbni oče že tedaj, ko svojemu otroku prvi kosec kruha ureže, mu pokaže ljubega Očeta nebeškega in Njegovega sina Jezusa Kristusa; res da dobra mati svojemu otroku, ki še vesel okoli nje skaklja in igra, rada pripoveduje od dobrega Bogeca in usmiljenega Jezusa, ki je za nas na križu umerl. Pa vendar se človek keršanskega nauka večidel nauči v šoli in cerkvi. Duhovniki so tisti učenci, katerim je Jezus rekel: „Kakor je Oče mene poslal, pošljem jaz tudi vas; pojdite po celem svetu in učite vse narode; in kdor vas posluša, mene posluša.“ Zatoraj zapusti dobri duhovnik očeta in mater, brate in sestre, prijatle in znance, da vsem slovó, vzame sveto evangelje v roke in gre kamor ga Bog pelje; in kodarkoli hodi, premišluje cel teden, noč in dan, kaj bo v nedeljo svojim ovčicam povedal in jih podučil in uči neutruđen vsel ljudi, Boga poznati in kterege je poslal Jezusa Kristusa; on uči mlade in stare, visoke in nizke, bogate in borne, pravične in krivične, „on oznanuje besedo božjo in ne henja, bodi si prijetno ali neprijetno, on svari, prosi in krega z vsem poterpljenjem in ukom.“ Je ni pregrehe nobene, ktere bi on ne pretresel in oostro posvaril: je pa tudi ni čednosti nobene, ktere bi on ne pohvalil in serčno priporočal. Oh da bi le tudi verni kristjani glas svojega pastirja lepo poslušali, in zvesto v sercu nosili. Noben bi se ne zgubil, noben pravega pota ne zgrešil: vsi, vsi bi srečno prišli k Jezusu, kakor so nas duhovnik učili, opominjali in svarili! Pa je — Bogu bodi potoženo! — kristjanov, ki naukov svojih duhovnikov ne poslušajo, ki malokdaj k pridigi in keršanskemu nauku zahajajo; je kristjanov, ki zabijo, da so duhovniki božji namestniki, in da je njih beseda Jezusova, božja beseda; je takih kristjanov, pa še več jih je, ki božjo besedo poslušajo, spoštujejo, pa po njej se ne obnašajo in je v sercu ne ohranijo. Ali se bo mar čuditi, da taki kristjani pravi pot izgubijo, ki pelje k Jezusu? Kdor božje besede ne posluša, je podoben človeku, kteremu je luč vsred teme ugasnila, ne vé kam gre in zabrede v strašne prepade. Pa duhovniki ga tudi sedaj ne zapustijo, oni so zvesti prijateli, ki ga nazaj peljejo k Jezusu, kterege je zapustil; oni ga

c) ljubezljivo na pravi pot zavernejo v zakramentu sv. pokore. Nesrečen je človek, ki je pravi pot izgubil.

Veselje, ki ni bilo iz Boga, mu je minulo kot senca, huda vest ga grize in peče, strašna žalost ga obdaja. On zdihuje po prijatlu, on prosi pomoči. Duhovniki, dobri pastirji, ko to slišijo, zapustijo devet in devetdeset ovčic, iščejo zgubljeno ovčico, jo zadenejo na svoje rame in nesó na pravi pot k Jezusovi čedi nazaj. Saj je Jezus sam rekel: „Kterim bote grehe odpustili, so jim odpuščeni, in katerim jih bote zadržali, so jim zadržani“. Grešnik spozná svoje zmote in hudobije, jih v svojem sercu živo objoka, terdno sklene svoje življenje popboljšati, se obtoži spovedniku svojih grehov, zasliši pri spovedi, kako hudobno je počenjal, in koliko usmiljenja mu Bog dá, in potem začuje od svojega duhovnega očeta vesele besede: „Zaupaj moj sin, moja hči, tvoji grehi so ti odpuščeni.“ Oh neskončna milost božja! oh prečudna oblast duhovnikov: grehi so zbrisani v bukvah pravice božje, zbrisane so večne kazni, posvečujoča gnada božja se spokorniku spet v serce vlije, mrtva duša spet oživi, in človek je spet na pravem potu, ki pelje k Jezusu Kristusu!

Prerok Elija preganjan je šel skoz puščavo; ves slab in truden se uleže in zaspi, pa angel Gospodov ga zdrami, mu ponudi kruha rekoč: „Ustani in jej, še dolg pot imaš pred seboj do gore Gospodove.“ Elija ustane, vžije in poterjen gre dalje proti svojemu cilju. Tudi spokorjeni grešnik se čuti še slabega, potrebuje pomoči, da ne opeša, išče jedí, da ne obleži na težavnem potu. Duhovnik so spet tisti prijatel, ki mu tudi te pomoči in jedí prinesó: oni

d) človeku delijo za brešno presveto rešnje Telo. Nekdaj je Jezus svojim učencem in judom rekel: „Jaz sem kruh, ki sem z nebes prišel; ako kdo jé od tega kruha, bo živel vekomaj; in kruh, ktereга bom jaz dal, je moje meso za življenje svetá. Kdor jé moje meso, in pije mojo kri, ima večno življenje; zakaj moje meso je res jed, in moja kri je res pijača. Kdor jé moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem.“ In pri poslednji večerji je Jezus posvetil kruh in vino in je rekel: „Vzemite in jejte, to je moje teló; vzemite in pijte, to je moja kri.“ Potem pa je pristavil: „To storite v moj spomin!“ Odtihmal spreminjajo mašniki božji kruh in vino v pravo mesó in kri Jezusa Kristusa, pogrinjajo sveto mizo in kličejo verne kristjane: „Pridite vsi, ki se trudite in ste obloženi, Jezus vas bo tukaj oživil in poterdil; saj je sam rekel: „Jaz sem vinska terta, vi mladike! Kdor ostane v meni in jaz v njem, on rodi veliko sadu, ker brez mene nič storiti ne morete.“ Tako vabijo duhovniki verne kristjane; in kristjani poslušajo njih ljubeznjivi glas, hodijo k božji mizi in prejemljejo tisto jagnje božje, ki grehe svetá odjemlje, zauživajo tisti kruh, ki jih živi in redi za večno življenje, dobijo tisto jed, ki jih močne stori greha se varovati, skušnjave premagovati in se zvesto držati pravega pota, ki pelje k Jezusu Kristusu. Oh da bi le vsi poslušali svoje duhovnike, ki jih vabijo k božji mizi. Pa oh usmiljeni Jezus! ti nas kličeš in vabiš, si pripravljen vsak čas nam pomagati in nam po-

trebne pomoči deliti; mi pa smo toliko merzli in počasni do tebe, tako poredko k tvoji mizi prihajamo, sv. cerkev mora nas siliti, vsaj enkrat v letu tvoje sv. rešnje telo sprejeti; in še celo takih je, ki ob veliki noči k božji mizi ne pridejo. Oh to je žalostno; zato med nami peša živa vera, omahuje trdno zaupanje, ugasuje prava ljubezen in umira keršansko življenje: „Zato je veliko bolnih in jih veliko spi!“ Pa duhovniki tudi to dobro vejo, tudi te zgubljene ovčice kličejo, in si prizadevajo, jih zaverniti na pravi pot, ki pelje k Jezusu v sv. nebesa; oni

e) darujejo in molijo za pravične in krivične, za žive in mertve. — Kristus je večkrat cele noči žebral, povzdigoval je svoje roke in prosil milosti in gnade z nebes za človeški rod. Ravno tako delajo tudi duhovniki in njih molitev pri Bogu veliko premore; zakaj Jezus je rekel: „Jaz sem vas izvolil in vas postavil, da greste in sad obrodite, in da vaš sad ostane; da, karkoli bote prosili Očeta v mojem imenu, vam da.“ Zatoraj verjamite mi, ljubi moji! kedar vi že počivate in spite, zvesti duhovniki še za vas roke povzdigujejo in Boga za vas prosijo, naj bi vas požegnal, vas vse ovaroval vsake nesreče na duši in na telesu. Pa vsi duhovniki vejo in čutijo, da so ubogi grešniki; res da niso tako veliki in hudobni grešniki, kakor bi jih maloprida ljudje radi imeli in kakor jih dolgi jeziki obirajo in černijo. Tudi duhovniki so Adamovi otroci, nosijo poerbani greh na sebi, imajo kri in meso — so toraj tudi, kakor vsi ljudje, ubogi grešniki. To vsi duhovniki dobro čutijo in vejo, da niso vredni od Boga uslišani biti. Kar pa njih molitvi zmanjkuje, to pridene nekervava in presveta daritev, katero opravljajo. Jezus se je kervavo daroval na sv. križu, nas odrešil večnega pogubljenja in nam pridobil vse milosti in gnade. Ravno tako se pa daruje vsak dan po nekervavo na altarjih katoliške cerkve, v čast in hvalo nebeškemu Očetu, pa tudi za odpuščanje naših grehov in za druge nam potrebne darove. Na križu je Jezus klical: „Oče, odpusti jim!“ Tako kliče z naših altarjev: „Prizanesi ljudstvu, glej na obličje svojega Kristusa, glej kri lastnega Sina!“ Bog je Izraelcem prizanesel, ker je Mojzes za nje prosil; Bog je prečudno uslišal preroka Elija, Bog še zmiram uslišuje prošnje pravičnih; ali mar ne bo toliko bolje uslišal prošnje svojega Sina, ki se pri sv. maši za nas daruje in za nas prosi?! „Ta daritev, pravi sv. Frančišek Salezijan, je brezno božje milosti, studenec božje ljubezni, duša vse pobožnosti, naj boljši pripomoček, gnado zadobiti. Tej daritvi se ima svet zahvaliti, da je še: kajti brez nje bi bil že zdavnej zavoljo grehov ljudi pokončan.“ Glejte, ljubi moji! to je sv. maša, katero duhovniki za vas darujejo, vas obvarovati vse nesreče in vas ohraniti na potu, ki k Jezusu pelje. Zatoraj le tudi vi radi k sv. maši hodite in pobožno se zadržujte; ne darujte svete maše le za posvetne reči, za lepo živino, za ljubo zdravje, za časno srečo in blago, darujte jo naj več za dušne potrebe, za odpuščanje

grehov, za pravo grevengo in pokoro, za poboljšanje življenja in za zveličanje svoje in svojih ljudi; zato darujte sv. maše, da se terdno držite pravega pota, ki vas vodi k Jezusu Kristusu. Pa ta pot ni brez konca in kraja, tudi naše potovanje je enkrat pri kraju. Pri nekterih je ta pot kratek, pri nekterih pa dolg, pogledite na britof, tam počiva mlado, komaj rojeno dete zraven sivega starčka, in zraven lepe device, ki je bila kot kri in mleko, trohni stara babica, ktera je po palici hodila. „Človek od žene rojen je kakor roža, ktera se zjutraj vsadi, opoldne cveti in zvečer obsuta leži.“ Preden si človek v misel vzame, je pot njegov pri kraju; pa poslednja stopnja je še le naj nevarnejša in naj imenitnejša stopnja; zakaj ona pelje človeka v neznano večnost in ga postavi pred sveti stol ojstre pravice božje; poslednja stopnja mu odpre vrata v svete nebesa ali v strašni pekel! Tudi na kraju njegovega pota duhovnik človeka ne zapustijo, oni ga

f) pripravljajo za srečen pot tje v neznano večnost. Težka bolezen je človeka na bolno posteljo podjala, smert že na duri terka, zadnja ura se bliža; pot po tej solzni dolini bo skoraj pri kraju; pa vendar bi ga človek še rad srečno dokončal. Po koga bolna sirota pošlje? Pošlji po blago in premoženje, pa do vsega se ti studi in gnjusi; pošlji po svoje prijatle, pa nobeden noče priti; pošlji po svoje domače, pa vsi žalostni okoli postelje stojijo in zdihujejo; pošlji po vse kralje in cesarje, po vse visoke in imenitne, pa pomagati ti vendar ne morejo; pošlji po borgega duhovnika, oni pridejo in pomagajo. Morebiti da je potdalječ gerd in nevaren, vreme slabo in hudo, morebiti je polnoč: duhovnik vendar le pridejo; oni vzamejo presveto rešnje telo in sveto olje, in z Jezusom na persih v tvojo samotno hišo letijo; stopijo k tvoji postelji in prijazno te nagovorijo: Brat moj, sestra moja! ne boj se, sam Jezus te je prišel obiskat. Potem delajo z bolnikom dolgo rajtengo, ga odvežejo vseh grehov celega življenja, mu podelijo popotnico presv. rešnjega telesa in ga denejo v sv. poslednje olje. Pa bolniku že sape zmanjkuje, merzel pôt se mu po obrazu cedi, že oči zapira — bolnik umira. Duhovnik pri postelji pokleknejo, britko martro mu poljubiti dajo, priporočujejo njegovo dušo milosti božjega sodnika — in ah! zemeljsko romanje je pri kraju, duša zleti in nastopi dolgo pot v neskončno večnost. Zdaj žvenklja mertvaški zvon, in oznanuje po fari žalostno novico, da je spet en brat, ena sestra šla pred božjo sodbo. Vsi pobožni za rajnega žebrajo in tudi duhovnik ga priporočujejo božjej milosti. In kader je črna zemlja že truplo pokrila, in ko je truplo že davno strohnelo: duhovnik te še vendar ne zapustijo; vsak dan se pri sv. maši tebe spominjajo in za teboj v večnost prošnje in daritve pošiljajo! Bog hotel, da bi duhovniki vse verne kristjane srečno pripeljali k Jezusu Kristusu, kamor so jih vodili vse žive dni od zibebe do pokopališča! Bog da

tudi nam vsem srečno poslednjo uro; oh da bi vsi tako srečni bili duhovnika imeti pri smertni postelji, ki bi nas pripravili za srečen pot tje v neznano večnost!

Sklep.

Preserčni kristjani moji! to so toraj duhovniki, oni so prijatli, ki verne kristjane vodijo k Jezusu Kristusu; pri zibeli jih sprimejo, jih vodijo za roko skoz celo življenje, jih peljejo skoz smertne vrata pred božjega sodnika in še tje v večnost svoje molitve in darove za njimi pošiljajo. Ko to premislimo, moramo tudi mi zaklicati: „Bog je vse prav storil,“ to moraš spoznati danes ti novoposvečeni mašnik, preljubi duhovni brat moj! 16 let si se učil in trudil, marsikaj hudega prenesel — pa Bog je vse prav storil: danes si dosegel, česar si želel, Bog te je za vse težave obilno poplačal in visoko povzdignil; vodil boš k Jezusu njegove drago odkupljene ovčice, in od njega dobil nebeško krono zvestega delavca! — „Bog je vse prav storil,“ to občutite danes tudi vi keršanski starši častitega gospod - primicijanta; res da ste za svojega sina težko skerbeli, si marsikaj pritergali in trudili se noč in dan. Pa veselite se danes, vse vam je obilno poverjeno in poplačano; imate mašnika, ki bo za vas moli, daroval in vam enkrat zatisnil trudne oči. „Bog je vse prav storil,“ to poterdite danes tudi vi duhovni starši gospod primicijanta. Duhovni oče in duhovna mati! rada in prijazno sta uslišala prošnjo in prevzela to dolžnost in butaro na se. Pa nič za to; kar sta jim dobrega storila, je zapisano tam pri Jezusu v bukvah večnega življenja, in On vama bo vse obilno in stoterno poplačal, kar sta njegovemu služabniku storila. Naj gospod - primicijanta božja roka pelje kamorkoli hoče: ti duhovni oče in ti duhovna mati in tudi vi vsi duhovni svatje bote njim povsod v sercu ostali, molili in darovali bojo za vas in vašo družino, da bi Bog vse obilno požegnal! „Bog je vse prav storil,“ tako kličite tudi vi vsi ljubi poslušavci! Spet ste dobili novega duhovnika, enega izmed tistih prijatlov, ki vas vodijo k Jezusu v svete nebesa. Le tudi vi vse prav storite! Poslušajte duhovnike, ki vas učijo in svarijo, prihajajte radi k sveti maši in k božji mizi, kamor vas duhovniki vabijo, ljubite svoje duhovnike, ki vas ljubijo do smerti in vam še dobrot skazujejo po smerti in slednjič visoko spoštujte in častite jih, ki so jim take svete reči in visoke oblasti izročene! — Pa dosti sem govoril in vem, da že težko čakate na sv. mašo. Pervokrat bojo jo opravljali novožegnani mašnik, bojo darovali Jezusa Kristusa nebeškemu Očetu za duhovne in deželске oblastnike, za ljube starše, telesne in duhovne, za celo žlahto, za vas vse pričujoče, za žive in mertve. Deržali bojo živega Boga v svojih posvečenih rokah, bojo mu potožili vse naše reve in nadloge — ta presveta daritev pojde v ne-

besa z nebes bode pa prišel božji žegen in božja pomoč. Vsi bomo občutili, da je Bog vse prav storil, Njemu bodi čast in hvala vekomaj. Amen.

Novi ljubljanski knezoškof.

Poprejšnji knezoškof, premilostljivi gospod dr. Jernej Vidmar so 10. julija zapustili Ljubljano in se odpeljali v mesto Kranj, kjer bojo zanaprej stanovali.

Od novega knezoškofa piše „Zg. Danica“: Novoizvoljeni knezoškof dr. Janez Zlatoust Pogačar so se rodili 22. januarja 1811 v Verbi, vasi brezniške župnije.

L. 1834 so bili mašnik posvečeni in v septembru istega leta jih pošlje knez in škof Anton Alojzi Volf na Dunaj doktorstva sv. pisma se učiti. 5. avgusta 1837 so bili na dunajski univerzi promoviran doktor bogoslovja. Vernivši se v domovino so bili krog 6 mesecev kapelan predmeške duhovnije sv. Petra v Ljubljani, potem pa vsled cesarskega, 18. februarja 1838 razglašenega imenovanja nastopijo 16. marca 1838 službo profesorja dogmatike v bogoslovnici ljubljanski. Za to profesuro so še na Dunaji napravili poskušnjo in bili so dogmatiki profesor do oktobra 1852, 14 in pol leta.

6 lét, od 1. oktobra 1838 do 5. novembra 1843, učili so tudi na filozofični fakulteti odgojstvo in so od 1. oktobra 1842 do 5. novembra 1843 nadomestovali učitelja keršanskega nauka ter ekshortatorja na istem filozofičnem učilišči. In ko se je bila 1844 na tadanji c. kr. liceji stolica za profesorja sv. pisma stare zaveze izpraznila, izročilo se je do konec novembra 1845 še te službe namestovanje profesorju dogmatike, dr. Pogačarju. V letih 1851 in 1852 so v bogoslovišči podučevali tudi metafiziko.

Ko so bili leta 1846 knez in škof Anton Alojzij Alojznico v Ljubljani vstanovili, postali so prof. dr. Pogačar vodnik temu vstavu.

24. novembra 1851 je Njegovo veličanstvo ravnatelja dr. Pogačarja imenovalo kanonika pri ljubljanski škofijski cerkvi in inštalirani so bili 22. decembra istega leta pri sv. Nikolaji v Ljubljani.

Njegovo veličanstvo je 26. junija 1864 kanonika Pogačarja imenovalo ljubljanskemu stolnemu kapiteljnu stolnega dekana.

21. avgusta 1870 pa so bili slovesno vmeščeni za prošta pri ljubljanskem stolnem kapiteljnu.

Novoizvoljeni knez in škof so si v letih svojega duhovskega poklica mnogostransko prizadevali vednostnega duha buditi med duhovstvom. Iz tega namena so začeli v drugi polovici l. 1848 izdavat dvajset časnika: „Slovenski cerkven časopis“ in „Laibacher Kirchenzeitung“; leta 1849 pa so vredovali slovensk cerkven list s premenjenim naslovom „Zgodnja Danica,“ nemšk vednosten list „Theologische Zeitschrift“ in nemšk ljudski list „Zeit und Ewigkeit.“ „Zgodnjo Danico“ so sami izdajali do l. 1852, potem jo izročili v druge roke in vidijo jo danes v 28. letniku njenega obstanka.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Šumah Bal. je postavljen za provizorja v Št. Janžu na mostu. Č. g. Wernig Boštjan gre za kaplana v Požarnico, č. g. Wolf Rud. za kaplana v Kaplo na Grobniškem polju. Č. g. Štosir Gregor se je podal v pokoj. Umerl je č. g. Oberhuber Jakob penz. fajmošter. R. I. P.

Premilostlivi knezoškof bojo preiskovali dekanije: Kerško dolino, Grobniško polje, Pliberk in Doberlaves, pa tudi zakrament sv. birme delili in sicer: v Starem tergu 22. julija, v Sirnici 23., v Senici 26., pri sv. Hemi 27., v št. Jakobu 28., pri Devici Mariji Pomočnici 30., v Wietingu 31., pri Fari 5. avgusta, 11. v Železni kapli, 12. pri Jezeru. 16., 18. in 19. julija bojo za mašnike posvečeni sledeči čč. gg. bogoslovci: Ivanetič Franc, Wakonik Anton, Fritzer Jožef, Hutter Janez, Petek Franc, Volavčnik Janez in Šluder Benedikt. O. S. B.

Goriška nadškofija. Č. g. Košuta Franc Avgušť je dobil dekanijsko faro v Ločniku. — Č. g. Golja Jožef je dobil faro Volče. — Č. g. Sitar France, farni oskerbnik na Bukovem, postal je ravno tu fajmošter. — Č. g. Kobal Peter je imenovan za farnega oskerbnika v Bovcu in č. g. Červ Janez, vikar v Logéh, gre za vikarja v Sedlo. Č. g. Skočir Jožef gre iz Čepovana za vikarja v Lom. — Č. g. Filipič Janez iz Doberdoba za vikarja v Čepovan. — Č. g. Keber Anton gre za vikarja v Mavhinje. — Mašniki so bili posvečeni 20. pr. mesca bogoslovci četrtoletniki teržaški škofije čč. gg.: Fabris Anton, Kalac Anton, Kjuder Anton, Skabar Janez in Skerl Jože.

Lavantinska škofija. Č. g. Lah Matej, in Ciringar Jern. stopita v stalni pokoj. Č. g. Skuhala Peter stopi v red nemških križnikov in pride za kaplana v št. Miklavž pri Lotmerku. Prestavljeni so čč. gg.: Krušič Jakob k sv. Križu pri Slatini; Duman Sim. v Gornji grad; Jakopina Joan v št. Janž na dravskem polji; Purgaj Juri v Pilštanj; Geč Francišč v št. Jur na Ščavnici; Rostaher Jožef v začasno pomoč v Poljenšak. Ramor Ivan v St. Lovrenc v puščavi. Umerla sta čč. gg.: Lah Jožef, in Bratuša Nik. R. I. P.

Ljubljanska škofija. Č. g. Merzel Jože fajm. v Starem tergu pri Poljanah, gre v pokoj. Umerli so čč. gg. Žust Mart. in Zagorjan Henrik. R. I. P.

Teržaška škofija. Prestavljeni so naslednji čč. gg. duhovniki: Sila Jakob gre k sv. Ivanu v Vardeli pri Terstu; Brozovič Alojz v Mune za duhovnega pomočnika; Kocian Jakob za kuratnega oskerbnika v Kontavel. Umerla sta: č. g. Skapin Anton, bivši katehet pri ljudskih rečnih šolah v Terstu; čast. g. Lampe Jože, kurat v Kontavelu. R. I. P.